

310777

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol 10
సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1924 ఎ సెం|| జనవరి నెల 30-వ తేది బుధవారము
రుధిరోద్ధారి నామనవత్సరము, పువ్యమాస బహుళ వసతి F.

No. 158
సంచిక ౧౫౩

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

with a three coloured halftone Picture of

“MAHATMA GANDHI”

1924 ఆమృతాంజనము క్యాలండరు 1924

గాంధీ మహాత్ముని

పటము రంగులతో ముద్రింపబడియున్నది.

క్యాలండరు 1-కి వెల 0-4-0.

వి. పి. సహా 0-6-0.

వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

ఆమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు లేక 109 ప్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

పగుళ్లకు తెలము

వెల డబ్బీ 1.కి రు. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0
1 డబ్బీ మొదలు 6 డబ్బీల వరకు పోస్టేజీ 0-5-0 మాత్రమే.
అరికాళ్లు, అరిచేతులు, చర్మము కారకవలన, శీతగాలి
వలన పగిలి నీరుకారుటయు, జలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ
తెలమును రాచిన పగుళ్లుమాని జీలపోయి మంచిదర్మము రాగల
దు. పగుళ్లునొప్పియు నయచుగను. స్వల్పక్రయము. కాలి పగు
ళ్ళకు ఈ తెలము అత్యంతోపయోగకరము.

జీర్ణరసాయనము

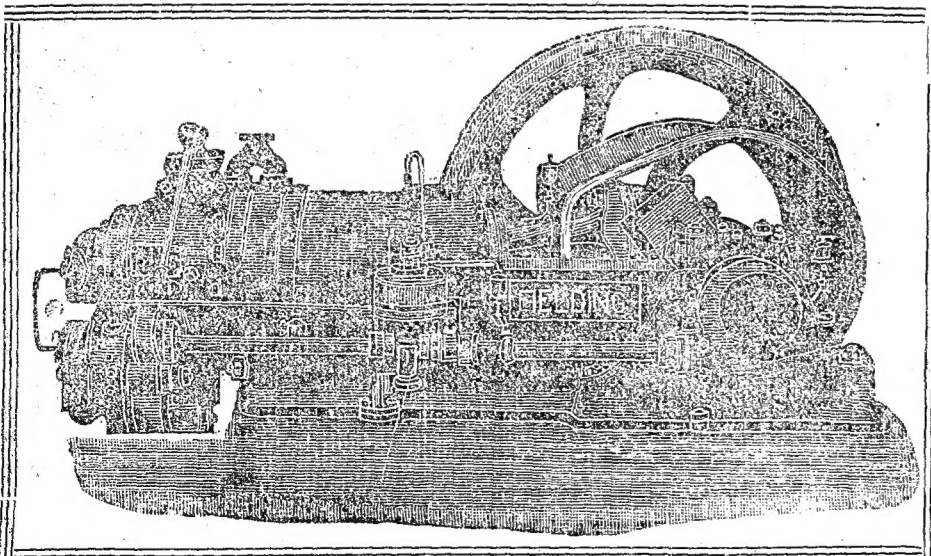
అల్లర్లు మువలన భుజించిన కీడువులు రక్తములకు సరిగా మారవు.
అల్లర్లును మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణరసాయనము
లందు రసప్రావణము క్రమముగ నలిగి దుర్బల మేర్పడి ఆయువు
క్షీణించును. 26 మాత్రల డబ్బీ వెల రూ. 1-4-0.
ఆమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

అందరును వాడతగిన

మామదన మంజరి ట్రానిక్ మాత్రలు

వీటినివాడుటచే ఆయుస్సు, ఆంధ్రము, ఆరోగ్యము మొ
దలగువి వృద్ధిచుగనును, అన్ని రకముల బ్యాధులకు ఎట్టి నీతిగా
నైనను మంచిచింతయు నిచ్చును 40 మా కల బుడ్డి 1-కి భంరు 1
నైర్ద్యనివృత్తి కావలసివారు వ్రాసిన ఉచితముగా పంపిండును.
రాజనైర్ద్య వారాయణజీ కేశవజీ
27 నైర్ద్యనివృత్తి, మదరాసు.

ప్రసిద్ధికెక్కిన పీల్లింగు శెమిడికల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రహారము యుద్ధమువకు పూర్వము వున్న స్వల్పధరలకే అమూల్యము
చున్నవి. అన్ని నయములు స్థాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్నివిధములచేతను
లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి తరగ
మయిన ధరలకు దొరకును అలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

586

సాల్ యేజంట్లు:- డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,
12, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

వెల్లింగుటన్ సినిమా

26-1-24 శనివారము నుండి 1-2-24 తేది శుక్రవారము వరకు
ప్రతిరోజు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మొదలు
సామంత్రము 6-15 గంటలకు రాత్రి 9-30 గంటలకు
కవి, అదివారముల మధ్యాహ్నములను 3-15 గంటలకు
యూరికన్ థియేటర్ మిస్ట్రీ సీరియల్
“రేడియోకింగు” (డబ్బి భాగము)
అను ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పబుడును. రాయిస్తూ ఆర్ట్
అను వాని అకృతచర్యలు చూడతగినది.
ఇంటర్ నాషనల్ న్యూసు, హాస్యముచూపబడును.

హనుమాన్ ఆరూఢము

5 ప్రశ్నలు వ్రాసి కవరులో వేసి లాటరీచేసి పంపిన,
కవరు విప్పకయే పరిష్కరింపబడును వ్రాసి మోకరితో
వి. పి. 1-4-0 పంపబడును. లేక రూ. 1 మణియార్దరు చేయ
వలెను.
ఆంజనేయస్వామి తోటిసాలము, తిరుత్తేరి, చిత్తూరుజిల్లా.

దంతశూల హరి

వెల సీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. సహా 0-14-0
దంతశూలకు శైత్రము, రసపట్టు, పుష్పిపన్నులు, కుట్టిన
కడివిన దంతములు మొదలగువి కాణములు. నొప్పిగల పోటు
ధూదిని మందులో తడిపి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును.
ఆమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

వాత్సులు - తాళములు

మంగళ తాళములు.

అన్ని పాతలకు చేయబడినవి. తెలుగునాడు.

ఇంకానే భగవంతుని గురించి వ్రాయును.

వి. వెంకటేశ్వరం అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టెలు అండ్ లాక్ టేకర్స్ etc.

8081

పెద్దాపురం. (గోదావరి జిల్లా)

తెలుగునాడు అండ్ కో: "ఇండియా" పెద్దాపురం.

Wanted District Agents.

Throughout Andhra Province, on monthly allowance and commission or the sale of all sorts of Tea, German n a e Toys and stationary and other Indian products Etc. Deposit required Rs. 100 Cash. Apply for Agency terms and other Particulars.

Messrs. Raghava & Co, Guntur.

కోకమయూర కస్తూరిమాతలు

ఈ అమూల్యమైన మృత్యు మోక్షదీపకం కస్తూరి, దంపతులకు, పుత్రకన్యాకూటంబులకు వన ప్రసాదము చేర్చు తియ్యగలవలసింది. అక్షయమైనది. ఏదైనా వస్తువు కాని యిందులో చేయుటలేదు. వసివిద్వజ్ఞ, వాటా ను, వారికల, యవ్వనము తగలుట, ముసలివారు ప్రతిమొక్కరూ దీనిని సాధారణరంగుల లన్నిటికిని అను ఘాతముతో వాడవలసింది. విడ్డూరు, వాలింకలకు ఇది సుజీవికంటిది. వేకువల బుద్ధులు ఖర్చు అగుచున్నది. 250-300 మాత్రము గల బుడ్డి 1 కి 0-4-0, 6 బుడ్డులు 1-4-0 పోస్తున్నవారు. ఈ దీనిని తెలుపబడిన బెంకెల మూల ఇది ఏయే వ్యాధికి గుణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినది అందుకు యెలాటి సంతోషమేలేదు. తప్పక వాడి చూడండి.

సారస్వతావనం:—గర్భస్థిని, బుద్ధివనాని, భావకత్తిని హెచ్చించును. బుడ్డి 1 కి ధర 1-0-0.

బాలసమృద్ధి:—విన్నపిలకు బలమిచ్చు దివ్యమణి. తీర్థగానందును. గుణ మత్యద్భుతము 0-12-0.

భావనావీర్య రసాయనం:—పీతసంబంధమైన వ్యాధులు, వాంతులు, అజీర్తి కలగునచలైపోవును. రు 1-0-0.

వాతగజకేసరిలేవ్యాము:—సర్వవారములకు ఆకలి మందగించుట మలబద్ధము మొదలగువాటికి పెట్టినది విడ్డూరు 2.

ఈ బెంకెలను సమయము బిడసి కొనివారికి తెలియను. ఎరకకా ముద్ద కొని పిదప ఎన్నడును ముద్దనే కొనవలసి నుద్దాహరణము.

పాశ్చాత్య వైద్యులకు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు,

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

మద్రాసు బాంబే:— 381 కంబెట్టిపేట్, మద్రాసు ముఖ్యమనింపు. (బాంబే అఫీసునుండి బెంకెలను వి. వి. గా పంపబడవు.

కేరళ నబ్బలను కొనుడు

ఏల?

“మూడు కారణములు గలవు”

101

1. ఈనబ్బలలో సువాసన సున్నితముగాను, రమ్యముగాను చేర్చబడినది.
2. ఏలనగా అవి అన్నియు మిక్కిలి శుభ్రమైనవి, కల్తీలేనివి.
3. ఏలనగా అవి శుద్ధస్వదేశీవి చందనము, రోజా, లవంగము, బ్రౌన్ విండునెక్, కోల్ తారు మున్నగు కలురకముల సువాసనలు చేర్చి చేయబడినవి.

సరసముగా విక్రయింపబడు ఇదేమాదిరి నబ్బలను కొనుడు.

(2)

ధరలకు, ఇతరవివరములకు:—

Apply to:—The Business Manager, Kerala Soap Institute, Calicut.

SOLE AGENTS,
Messrs. ADAM HAJEE MAHAMED SAIT
No. 7, Bunder Street, G. T., Madras.

For Madras and Chingleput

Messrs. D. V. NAIK BROS,
Calicut.

For Malabar, S. Kanara, Salem,
Trichinopoly, Cochin, Travancore,
Bangalore, Mysore
Coimbatore and the Nilgiris.

AVOID CHEAP IMITATIONS.

చుండుకు నూనె

దంత చూర్ణము

వెల సీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి. సహా 0-11-0

వందల పోటుకు తీపులకు మంచిపాడుము.

ఈ నూనెను రాచిన చుండు పోటురాటుట, ఇం,

చక్కని డబ్బీ 1-కి 0-2-0; డజన్ 1-కి 1-4-0.

నోకును పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన

వెంటెలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలదు అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ఇ స నో వె లి

ఇసనోవెలి అనుమా అంటి మలేయో బొంబాయి వాడుక మలేయో రాసియక అటంక పరమము. ప్రస్తుత కాలమునందు కోవధము అన్నిటిలోను దివ్యమైనది. ఇంగ్లీషు క్లయిజాను సేవించుటచే తుదకు, అయితే ఈ దివ్యమ ధమును సేవించిన బహు కాలము నుంచియున్నది తప్పక తుదకు, తిరిగిరాదు. గొప్పవైద్యకాస్త్రజ్ఞులే దీనిని కపాల్చు చేసి యున్నారు. ప్రతిదినము ఉదయము, సాయంత్రము ఒక మాత్రను సేవించిన మలేయో రాసియక అటంక పరమము. విడ్డూరు ఉపయోగించుటకు ఇసనోవెలి అను బొంబాయిగలదు. ఇసనోవెలి అనునదియే ద్రవరూపముగా తయారు చేయబడినది.

వెల్టో - చైనా రక్షణములను మంతి సీతికి తెచ్చుట అందు మిక్కిలి అద్భుతముగా తనిచేయును. మలే రియాజ్జముచే బలపొని మైట్టియు మరి ఇతరకాణములచే కలిగిన అవయవముల నడలిక, నిస్సత్తుర మున్నగువాటిని పోగొట్టుటయందు దీనికి సమానమై టూనికు మ లేదియు లేదని నిర్ణయముగా చెప్ప వచ్చును.

అంటాగ్ర తిమరు వాయువు, మాత్రాత్మ్య కోగము, మాత్రమునందు ఉత్పన్నమైనదిగా చేయట, యితర మాత్రాత్మ సంబంధమైన వ్యాధులను పారదోలుటయందు అనూనమైనది, వాతకోగమునకు రాసువాసునవంటిది.

Sole Agents for:— INDIA, BURMA & CEYLON

Messrs Gorio Ltd. P. O. Box, 159 BOMBAY

మదరాసు శాసనసభ

అభివృద్ధి తీర్మానము

అభ్యర్థుడు స్వామి వెంకటాచలం శెట్టిగారికి పంపిన లేఖ

శాసనసభ కార్యదర్శి వెంకటాచలం శెట్టిగారి కీక్రింది లేఖ నంపిరి.

అయ్యా, విశ్వాసరాహిత్య తీర్మాన సందర్భమున కొంత మంది సభ్యులకు ప్రధానమంత్రి పంపిన లేఖను ఖండించుచు ఒక తీర్మాన ను వహించి కలెక్షనకు అందజేయునది మాకు అనవలసి వేసిన తేదీని తెలిపియుంటిని.

ఈ క్రింద నూచింపబడిన కారణముల ననుసరించి మీ తీర్మానమును చర్చకు తెచ్చుటకు ఏమిలేదని అభ్యర్థుడు నోసగిన నిర్ణయమును మీరు తెలుపుచున్నాను.

ఈ విధమున తీర్మానములు రెండు మూతమే ఇంతకు ముందీ శాసనసభయందు చర్చకు లేబడెను. 1921 సం. ఏప్రిలు 5 వ తేదీన కేంద్రప్రభుత్వమువారికి చెల్లింపగలసిన కప్పమును ఖండించుటను, 1922 మార్చి 15 త తేదీన హుంపేటగారి సేవను ప్రశంసించుటకు ఉపపాదించబడిన తీర్మానములు ఈ తీర్మానముతో పోలి యున్నవి. అప్పుడు అభ్యర్థుడు 15 రోజుల నోటీసు ఇవ్వవలయునను నిబంధన కాలాట విధిని పాటించక ఈ తీర్మానములపై మంతుగ, చర జనుపుటకు అంగీకరించెను.

నోటీసు లేదొనమును పాటించక కాలాట అకయే ఈ తీర్మానము నుపపాదించుటకు మీరు అనుమతి కోరు చున్నారు. ఇంతేకాక ఇందుల కొకదినము ప్రత్యేకింపవలయు ననిపాద మీరు కోరుచున్నారు. అనధికారం తీర్మానములపై చర్చ జరుగుటకు గవర్నరుగారిచే ప్రత్యేకింపబడిన రి దినములు ముగిసినవి. స్టాండింగ్ ఆర్డరుల ననుసరించి అధికారుల తీర్మా నములకు పూర్వము అనధికారుల బిల్లులపై చర్చ జరగవలెను ఈ కారణములకల్ల మీరు పపాదించ దలచిన తీర్మానముల పట్టి స్టాండింగ్ ఆర్డరులను పాటించవలెదనను వాదము అంతయునంత మైంది కాదని అభ్యర్థులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇట్టి ప్రత్యేకతీర్మానములపై చర్చజరుటకు అనవలసి కలెక్షన చేయు నట్లు నిబంధనల నుసరించుటకు 1922 సంవత్సరమున కొంత ప్రయత్న ములు జరిగెన గాని ఈ ప్రయత్నములు సఫలము అయ్యెడివి యుండలేదు.

ఫిబ్రవరి 5 వ తేదీ సమావేశమగును.

మదరాసు శాసనసభ ఫిబ్రవరి 5 తేదీ సమావేశమగును అనధికారుల తీర్మానములకును బిల్లులకును గవర్నరుగారిచే ప్ర త్యేకింపబడిన రి దినములు గడచిన సమావేశమునందే ఉపయో గింపబడియుండుటచే ఈ సమావేశమున అనధికారుల బిల్లులుగాని తీర్మానములుగాని చర్చకు లేబడెనని తెలియుచున్నది. కాని మా ఖర్చును విషయములపై చర్చ గలుపుటకు సభాకార్యక్రమమును తాత్కాలికముగ ఆపుదల కలయునని ఉపపాదించి అవిషయమై చర్చజరుపుటకు సభ్యులకు అధికారమున్నది. తంజావూరు జిల్లా పరిషత్తుల విషయమై ఆలోచించుటకు ఆర్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, ప్రధానమంత్రి చర్చను అభివేదించుటకు అపోజిషను జర్మమువాడు సభాకార్యక్రమమును తాత్కాలికముగ ఆపుదల చేయవలయునని ఉపపాదించునట్లు తెలియుచున్నది.

తనికాచలం శెట్టిగారి ప్రశ్నలు

తనికాచలం శెట్టిగారి కీక్రింది ప్రశ్నల ననుగుటకు నోటీసు ఇచ్చియున్నాడు:—

(1) విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానముపై చర్చజరుగుచున్న క్షుణ్ణు తన కోరికలు తీరనయిన డాక్టరు నటేశ్ మొదలిగారు ప్రతిపక్షులలో చేరితేమో అని అంత్రిగారు చెప్పక “ఇది అబ ద్ధము. మంత్రిగారిని నేనెట్టివాడూ కోరలేదు” అని నటేశ్ మొదలి గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. ఈ విషయమై సంపూర్ణ వివరములను ప్రధానమంత్రిగారు తెలిపెదరా?

(2) నటేశ్ మొదలిగారి మాటలు అబద్ధమైన, ఋజువు చేయబడు ప్రధానమంత్రికడ ఏమైన రికార్డువున్నదా?

(3) ఈ రికార్డులను మంత్రిగారు సభ్యులకు తెలిపెదరా?

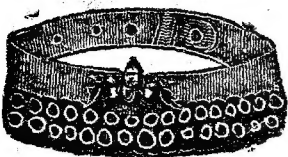
జ్వరహరి

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0

జ్వరహరిని అయిదుపూటలు సేవించిన పట్టు విడుపు జ్వరములు. చలి పురాణజ్వరములు మొదలగు శుభ్ర జ్వరములు మానును. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ఎలక్ట్రో బంగారు ఆభరణములు

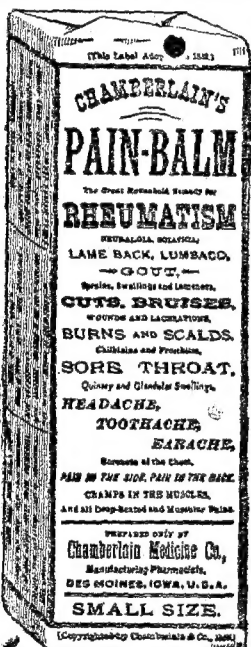
మా సొంత ఆర్డరు వైరియోజు
చేయబడిన 150 x 250 కట్టిన
లక్ష్మీనిగమాము ఆమర్చబడిన
బంగారు కవ్యాకము యిది
చూచుటకు 500 రూపాయలు విలువ గలది. దీనిని 8 సం
త్సరముల బిడ్డలకు మొదల పెద్దలకు సహా వుపయోగించ వచ్చును.
దీనిని ఆనేకులకు అంపియ్యవచ్చును. దీని గుణము యుపయో
గించు వారికి తెలుసును. దీని కల.

మేటరకం	రూ	4 80
రెండవరకం	1.5	2 80
1/2 కాసులదండ	"	6 00
1/2 (పెంకికాసులదండ	"	5 00
చేతి కాపులు జత	"	1 40
చేతి గొలుసులు జత	"	1 120
7 కాళ్ళ జ్యూట్ డ్రెస్సు	1.5	2 00
కప్పులు జత		

అయ్యువా: యీ క్రింది చిహ్నముతో వాయుడు.
తె. నాథముని అండుసన్ను,
164, వైశాలిబాగు, మదరాసు.

చక్కన్ దంతచూర్ణము

ఈ చూర్ణము తేలికమగువులతో తయారు చేయబడినది.
ఇట్లే సంబంధమైన క్యాసు లన్నిటిని పోగొట్టును.
దబ్బి 1.5 2 అణాలు. డెజ్ 1.5 రూ 1-4-0.
టి. ఎన్. స్వామినాథశాస్త్రి,
2 ఎ. ఆలంగారా పిల్లపేడి, తిరుణ్ణిక్కేడి, మద్రాసు.

చేంబరేన్ గారి
పెయిన్ బామ్

వాల నొప్పులు, నడుము
నొప్పి, కాలినగాయములు,
తలనొప్పి, పండ్లనొప్పి,
నరుకులు, దెబ్బలు
మున్నగునవి దీని వలన
తప్పుక గుణ మగును.

అన్ని భాగాలలో
విక్రయమునకు
33 దొరకును. (1)

బీజ్ బండ్

బీజ్ బండ్ తెనుగు దేశములో మిక్కిలి ప్ర
సిద్ధి జెందినది. స్వప్నమును గాని మూత్రముతో
గాని, వీర్యము వ్యవస్థను యెడల వెంటనే నిలి
పివేయును మూత్రమును తొలగించి యువ్వ
మొసంగును. స్వీయలో నరములకు బలము నిచ్చి
ఆత్మర్యమును వీక్షింపుచు నిచ్చును. ఘోరముగు శుక్ల
వ్యవస్థను ఆనోకముగ వివ్యాధులకు రక్షించి
నది. దురభ్యాసముల వల్లగలిగిన శక్తిహీనతచే కృ
శించువారిని వెంటనే ప్రళంఛ సుఖము అనుభవించు
చున్నట్లేసి శంతాన వంతులగు జేయును. ఈమం
దుయొక్క అన్యుత గుణములను వివరించి ప్రకటిం
చుటకు మద్రాసు గవర్నమెంటువారు అమర్తించ
నందున ప్రకటింపజాలము. మందుపుచ్చకొనువిధ
ము మందుతో పుపబడును. ఉత్తరములు రహస్య
ముగా నుంచబడును.

20 మాత్రలసినారు 2-0-0. వి. పి. చార్జ్ వెరు.

ఆర్యవైద్యశ్రమం
38 బైరాగిమతం పేడి, మద్రాసు.

తంజావూరు జిల్లా మిరాసిదారులు

మరుదవనంపిల్లెగారి ప్రకటన
కానవసరమగు మరుదవనంపిల్లెగారి క్రింది ప్రకటన
గావించుచున్నాడు:—

ఉధయవేదాంతపురమునందలి నాభూములు ఇప్పుడే
బడినది నాకు రెండవసారి నోటిను పంపబడినది. 87 ఎకర
ములు 56 సెంటిభూమి పంటతో సహా ప్రభుత్వమువారు ఆ
టాచ్ చేసియున్నారు. ఆభూమిపై నేను ఇవ్వవలసిన పన్ను
మొత్తము 508 రూపాయలు మాత్రమే. ఈ భూమిపైనున్న
పంట, వేల 600 రూపాయలు. నన్నిలములలోకాకుండాను
భూములను ఇప్పుడేయింట నోటిను నాకు త్వరలో పంపబడినది
తెలియుచున్నది. నేను చేసినట్లే ఇతర మిరాసిదారులకునూ
కొన్ని చెల్లించుటలేదు. అందరు స్వాధీనుజరుగువరకు కొన్ని
సంపూర్ణమైన దృఢముగ సంకల్పించుకొనియున్నాడు.

మిరాసిదారుల సంఘపు కార్యదర్శి ప్రకటన
తంజావూరు మిరాసిదారుల సంఘపు కార్యదర్శి క్రింది
ప్రకటనము గావించుచున్నాడు:—

(1) 1912 సంవత్సరమున దీసెంటులైజేషను కమిషను
వారు, జాయింటు పార్లమెంటుకి మిటివారు కావచ్చును కానం
పభివారు రైతావ్యజిల్లాలోని లాడురెవిన్యూ సెటిల్మెంటు
సూక్రిములు చట్టబాదుగా నుండవలసినవి కాని యిదిగిరి నా
వున మిరాసిదారులు ఏకగ్రీవముగ ఇట్లుకోరిరి. కాని ప్రభుత్వము
వారికినిమిషము ఇంకనుకొని ఎట్టిచర్య త్రుచ్చుకోలేదు.

(2) తంజావూరు జిల్లాలో ప్రస్తుతము జరుగుచున్న రివె
టిల్మెంటు నిరంకుశాధికారులకు ఎట్టికూటేపు ప్రభుత్వమువారి
చర్యయొచ్చును.

(3) ఈ రివెటిల్మెంటు విషయమై తమఇబ్బందులను తె
లుపుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారు తంజావూరు మిరాసిదారులకు
అవకాశమిచ్చుచున్నది. రివెటిల్మెంటు రేట్లప్రకారం కొన్ని వసూలు
చేయుటమే ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నాడు.

(4) జిల్లాయొక్క మిరాసిదారుల యొక్కయు ఆర్థి
కవశితులను పరిశీలించి ఎవ్వరూ పన్నును చెల్లించుట అసా
ధ్యమని స్పష్టమగును. తంజావూరు మిరాసిదారులకు కంభకోణ
మున సమావేశమై నూతన జుర్రీకులను ప్రతినిధియింపజేసి
చెల్లింపబడుటకన్న చేరుమార్గము లేదని తీర్మానించిరి.

(5) జిల్లాముందు పర్యటన మొనర్చి జిల్లాపరిశీకుల విష
యమై నివేదికమును తయారుచేయుట కొక సంఘము నియమింప
బడినది. జిల్లా పొదులందు రివెటిల్మెంటు విషయపరిశీలన ఎవ్వరూ
చేయబడిన తన్నును ఆక్షేపించుచున్నారనియు, కొన్ని చెల్లింప
బడుటకు సంకల్పింపలే యున్నారనియు ఈ సంఘమువారు తేలి
యల పంపుచున్నాడు.

ఈ కారణమువల్ల తంజావూరు జిల్లా మిరాసిదారులు ఈ
క్రింది ప్రకటనము గావించుచున్నాడు.

(1) హెచ్చింపబడిన పన్ను రేటుప్రకారము కొన్ని
వసూలుచేయుటవల్ల జిల్లాముందు అసంకల్పితి ఆకాశి వ్యాపి
యను.

(2) ఈ హెచ్చింపబడిన రేటు కద్దు అగుటకు మిరాసి
దారులందరు కలసి కాంటిముగ పనిచేయవలయును.

(3) హెచ్చింపబడిన పన్నును చెల్లించుట అసాధ్యమని
ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుటకు మిరాసిదారు లందరు కొన్ని
చెల్లింప జూడదని కోరుచున్నాము. ఫిబ్రవరి 10 వ తేది కర్త
నున్న మహాసభవారు ఈ విషయమై తీర్మానించువరకు ఎవ్వరూ
కొన్ని చెల్లింపజూడదు.

ఇందులకు సంబంధించి వివరములను తెలిసిన గొం
వారు కంభకోణమునందలి మిరాసిదారుల మహాసభ కార్య
లయమునకు వ్రాసికొనవచ్చును. లేదన్న జిల్లాముందు పర్యటన
మొత్తము కంభకోణమువల్ల నేను అనుభవించును.

(6) మంచి మిరాసిదారులు ఈ ప్రకటనము క్రింద సంత
కములు చేసియున్నారు. వీరిలో 85 మంది జిల్లావారు సభ్యులు
కానవసరమగు. మిది చేపాటుచేసి యున్నాడు. అన్ని రాజ
కీలుగలట చేరినవారి చేపాటు ఈ ప్రకటనమునందున్నది.

గౌ. సర్. నాపుగారు

కంభకోణం వెళ్లుట
గౌ. సర్. నాపుగారు మాకు మేకముగారిపో కలసి
నిన్నరాతి కంభకోణం వెళ్లిరి. తంజావూరుజిల్లా రైతుల ఆగు
పీల్లుగారు కంభకోణమునకు నిన్నటిదినము వచ్చిరి.
కొన్ని మొదటివాయిదా నిజం అధికముగ నున్నది. అధికా
రము ఇప్పుడుచేయ ప్రారంభించుచున్నాడు. ప్రజలమిత్రము
దృఢసంకల్పింపలే యున్నాడు.

చిలకలూరిపేట యూనియన్ బోర్డు పరిసితులు

లోకల్ బోర్డు క్రొత్త ఆర్డర్ ప్రకారం మాయూనియన్
బోర్డుమొదలు యెలక్ష్ 1922 సంవత్సరం ఆగస్టునెలలో జరిగి
నది. అప్పటికి ప్రెసిడెంటు డెలిగేటుగా నున్న తోట సీనయ్య
నాయుడుగారు వారిమనుకూలారను వారి బంధువులను మొదలు
గా నియమించిరి. అటులేర్వాత తాలూకాబోర్డువారి ప్రెసిడెం
టును నిర్మించునిమిత్తం వొక తేదీని యేర్పాటుచేసి వ్రాశినారు.
వ్రాశిన మాడు నాలుగు దినములలో ఆదినము గాక మరియొక
దినము నియమించుచు తెలియపరచిరి. మాప్రెసిడెంటు గారు రెం
డన యుత్తరపును పాటించక తనవారిచేత తాను ప్రెసిడెంటు
గా యెన్నుకొనబడినవా డయ్యెను. తర్వాత తక్కిన మొదలు
తాలూకాబోర్డువారు నియమించిన తేదీన సమావేశమయి తవ్యా
కాపనయ్య కెట్టిగారిని ప్రెసిడెంటుగా యెన్నుకొనిరి. యీ యిద్ద
రిలో యెవరు ప్రెసిడెంటు అనునది నిర్ధారణ చేయుటకై జిల్లా
బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు మావూరికి దయచేసి విచారణజరిపి యె
న్ని కలు జరిగిన పదునాలుగు రోజులలోగా అబ్జక్ట్ పిటిషన్ పెట్ట
లేదనుమిషచే నాయుడుగారికి అపదవిని కాయపరచిరి. అప్పటి
నుండియు నడరు నాయుడుగారి నిరంకుశపరిపాలనము కడు
భూరముగా నున్నది. ఇంటిపన్నులు విధించుటయందు నాయు
డుగారు కనుపరచిన చాకచక్యము వర్తనాతితము. ఇదివరలో
అర్ధసంవత్సరమునకు 0-4-00 పన్నుగల గడియెను పదిహేపా
యల పన్ను విధించిరి. ఒకేయింటికి నాలుగువాళ్ళుగల వను మిష
చే రెండు రూపాయలనుండి నలువది రూపాయలకు యెచ్చిం
చిరి. వారికి యిట్లుగ మొదలు యిండ్లకును వారి భంధుమిత్రుల
యిండ్లకును కొన్నిటికిని తగ్గించియు కొన్నిటికి ఆలాసన యం
చిరి. మార్కెట్టు కన్ ట్రాక్ టర్ వద్ద రు 24-0-00 వసూలు
చేసి చిట్టలోజువకట్టుకుండా సొంతమునకు ఉపయోగించుకొనిరి.
యూనియనుకు ప్రింటింగుపని చేసినవారికి యివ్వవలసిన ఘూమారు
రు 50 నడరు నాయుడుగారు సొంతముగా వుపయోగించుకొనిరి.
ఈ రెంటిలోను పోలీసువారు నరసారాపుపేట డెప్యూటీ కలె
క్టరువారివద్ద 406 వ కేస్ నుక్రింద కేసును పెట్టిరి. ఒకేకుసులో
మాడుమందల రూపాయలు జరిమానాయున్న రెండవకేసులో
కొద్దవారు లేచునర్కులయియున్న 50-0-00 జరిమాన
యెన్ను విధించిరి. నాయుడుగారు యీ రెంటిలోను జిల్లా
కోర్టులో అప్పీలుచేయగా ఆర్డరు గూడా తీటులు ఖాయపడి
నవి. తొమ్మిదిమాసములక్రింద మాజిల్లా కలెక్టరుగారు జమాబంధి
కయ వచ్చినప్పడు ప్రజల మొర లాకించి పన్నులు హెచ్చింపబ
డిన ఘూమారు 150 గృహములున్నయము గామాచి నాయుడుగారిని
ప్రెసిడెంటు పదవినుండి తొలగించవలసినదిగా జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెం
టుగారికిని మంత్రిగారికిని వ్రాసెరట. మాతాలూకాబోర్డువారుకమి
టికెటిపిర్పాటుచేసి నాయుడిగారిరుకములనువిమోచించి వారి
ని పదవినుండి తొలగించుటకై మంత్రిగారికి వ్రాసెరట. అయితే,
యూనియను సొమ్ము నపహరించుచుయు మొదలగు గుర్రాగతము
లు, ప్రెసిడెంటుపదవినుండి తొలగించుటకు లేగిన కారణములు
కావని లోకల్ బోర్డు సెల్లు గవర్న మెంటువారికి తోచినది. యిటీ
వల గుంటూరునుంచి కలెక్టరు ఆఫీసు హెడ్ ఆడిటుగారువచ్చి
యూనియను లెక్కలు తేలిచేసెనారు. అందులో కొన్ని పెంప
రరీ మిగు అప్రాప్రియేషన్లు కొన్ని పన్నులను అన్నిగల వనిన్ని
కొరసనాయిలులెక్కలంతా అబద్ధమనిన్ని తేలినవట. అందుమీద
మా జిల్లా కలెక్టరుగారు 409 వ కేస్ నుక్రింద ప్రాసిక్యూషను
చేయుటకు లోకలు సెల్లు గవర్న మెంటువారిని సాంక్షన్ గోరి
రట. ఇప్పటికి మూడుమాసములయినప్పటికి సాంక్షన్ గు రానట్లు
తెలియచున్నది. మా గ్రామములో అమావాస్య రోజులలో
రాత్రిళ్లు 12 గంటలసరికిపన్నులన్నియు ఆరిపోవుచున్నవి. ఇటీ
వల పోరంబోకలోని స్వకానభూమిలోని యొకా మరికొన్ని
ఫలములోని ఫలవిహీనము లగు చించెట్లను ఘూమారు 200
రూపాయలు ఖరీదుగల వాటిని 50 రూపాయలకు వారి యను
చరులకు అమ్మిరి. చాటింపనులేదు, వేలము చేయలేదు. ఎట్లు
అమ్మిరో తెలియదు, వీరు యిదివరకు మావూరికి గ్రామ మన్నిపు
గా నుండిరి. ఒకకేసులో రికార్డులను సృష్టించినందున పని తొలి
గింపబడిరి. ప్రెసిడెంటుగారికి మొగట్టెట్టెని మానోరు కాయ
కాచినది. వారు మాకు ఏమి సహాయము చేయరనియే మా నమ్మ
కము. ఇక మంత్రిగారువారి పరిపాలనావిధానము అంద
రికి తెలిసినసంగతయేగా. ఇట్టి సందర్భములలో చేయుటకు
తోచుటలేదు. ఇంటిపన్నులు యివ్వకుండా యందుటయే
ఉత్తముని తోచుచున్నది. అంతకన్న వేరుమార్గము తోచుట
లేదు. ఇంతటికైన మంత్రిగారు మేల్కొని సీనయ్య నాయుడు
గారిని తొలగించి ప్రజలకలవరమును తావురు గాక.

మజందారు రామారావు.

కృష్ణాజిల రె తు.

ఈ తాలూకా కార్మిగను ప్రధానముగా చేయు
ట కేర్పగుపబడిన సంఘసభ్యుల పేరులతో న్నుటి 29వ లేదే పత్రి
కలో ప్రకటించబడినది. శ్రీయుత బ్రహ్మతో న్నుట్లును బహ్మోత్తర
గారు గూడ హాసంఘసభ్యులలో నొక్కరుగా నున్నాడు. వా
రి పేరునిన్ను పొరబాటున తెలుపబడలేదు తాలూకా నామక
ల సహజములతో యీ సంగతులు వాడు మూడు నెలలగాను బా
గుగా పనిచేయుట గురునాథుని జరిపించెడివని రాజధాని ప్రెసిడెంట్
ము తాలూకా కార్మిగ సంఘ కార్యదర్శి శ్రీయుత భువిడిశిని
పొడిచి సత్యవారాహుని గారు తెలిపినది వ్యక్తిగతములేని పేద
లిండివార సంపెను

బకింగ్హాము కర్ణాటక మిల్లులకు నీటి వసతి

ప్రభుత్వమువారి బెదరింపు

కార్పొరేషనుసభ్యులు రోషావేగులగుట

కార్పొరేషను 2 వ సభాసభ : అధ్యక్షుడు సమావేశము నిన్న సాయంత్రం 5-15 గంటలకు 8వసభ భవనమున జరిగెను. బి. తిరుమలె చిల్లెగారు అధ్యక్షులు అధ్యక్షింపించిరి. సభాకార్యక్రమము సారాంశము : ప్రభుత్వము లవజానందస్వామిగారు ఉన్ననీటిలో రోగములకు-యజ్ఞముగ కలరా, ఇన్ ఫ్లుయెంజియాలు ఎట్లు నివార్యమగునో యజ్ఞమునందున అభ్యర్థనలు చెప్పిరి.

జీ. ఎ. నరేశుడు :— కనియల కాపేరెయియన్నాను. నేను మిల్లవాని కుంజయ్య గారున్నాను. రేపు ఒక ఆయుర్వేదడాక్టర్, యజ్ఞ నీడక్టర్ వచ్చి యజ్ఞమునకుగోగారు. ఇదివరలో మిల్లవాని సభకు కార్పొరేషనువారి యజ్ఞమును వదిలితిరి, ఇట్టి యజ్ఞవారములను కర్పించుట మీ జీవితముగ లేదు.

డాక్టరు విజయభాగ్యంతులు :— అదేమిటి.

కాని అభ్యర్థనలు అజ్ఞయింపగలదును, అవజానంద స్వామిగారు ఉన్ననీటి మహాత్మ్యము గూర్చి యజ్ఞమునందు ఉన్న నీటిని తుడిచివేయునట్టి నీర్లు ఎడమనాళమువ్వారా విడిపించుటకు నేర్చుకొని ఎడ్లకోగల లను గావించును, వైద్యుల నే మిడిపింప నక్కరలేదనియు, ఇదేమి వైద్యులవ్యవస్థ మనియు చెప్పిరి. ఉన్ననీటి చికిత్సలో పాలు తీగలను వేయుచుండుట గూర్చియుగూడ ఏల ప్రచారము చేయరాదు. డాక్టరు మల్లయ్యగారు స్వామిని ప్రశ్నించిరి.

తమను వాని కిమిత్తము లేదనియు, ఉన్ననీటి నువయోగించుచుండిన ఎట్టి వ్యాధులను రావనియును స్వామిజీ ప్రత్యక్షతర మిచ్చెను.

ఇండ్లవన్నులను వాడుగు వందశ్రవణుల కోమారుల పాచ్చియటలో కార్పొరేషను ఉద్యోగులు ఇండ్లవన్నులను చెందు వాయిదాలకును నోటిపెచ్చిప్ర లు ఫీజులింపించుచుండిరి యు తిరువల్లికేటి, చీకాకు వివిజనులందు ప్రజలకు ఇట్టి ఇబ్బంది కలుగుచుండెననియు, వ్యాపారావుగాను చెప్పిరి.

డాక్టరు నరేశ మొదలవారగురును తమవినియూ ప్రజలకు కలుగుచుండిన కష్టములను వివరించిరి.

తమ కానిషియము తెలిపింపగలదును, కిమిదనను, తానును అనియముమై ఆచించింపెదమని చెప్పిరి.

ఫిరంగిమోత

అభ్యర్థనలు :— మదరాసు నగరమున మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు మదరాసు గ్రామీణి గంటలకు వేయించుండిన ఫిరంగి కేటుల నేమిదట ప్రభుత్వమువారు మానివేసెదరని నాకు తీర్మానము వ్రాసిరి. ఈ రోజునానందు బకొర, మదరాసు, నెయింటు భావనుమాంటు, వెలింగుటను లందు ఫిరంగి కేటులున్నవనియు, ఇట్టివానిని ఇకమిదట ప్రభుత్వములేనందున అపేక్షించలేని మిల్లవాని యధికారులు కోరిరి. అందుచేత అభ్యర్థన ముగియించింపమని కింగింతుమో లేదో ప్రభుత్వము వారు తమకు సాధ్యమై యిట్టివాని తెలుపుమని కోరిరి. ఇందులకై సంకల్పమునకు గూ 1,700 ల వ్యయమునుండి - ఇదివరలో మనము ఇందులకై 1922-23 వందశ్రవణమున రూ 120 లను 1923-24 వ సంవత్సరమున రూ 240 లను ఇచ్చియుంటిమి. మనము ప్రభుత్వము కోరెడి మొత్తము నీడకున్నా, వారు ఆ ఫిరంగి మోటలను అపేక్షించుదురు. మిల్లవాని కామములను తెలుప గోరుచున్నాను.

వ్యాపారావుగాడు :— మన నిదివరలో నిచ్చుచుండిన మొత్తములు ఖర్చులకు సరిపోవుచుండెదా?

అభ్యర్థ :— లేదు. వారిని భరించుటకు ప్రభుత్వము వారి సామర్థ్యత, మనల నే భరించుకొనుమని కోరుచున్నాను.

కార్పొరేషనుకు ఆఫిరంగిమోటల గాభీర్యము అక్కరలేదని వ్యాపారావుగాడు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వమువారు నూచించిన మొత్తములకు ఒకవగల

నని డాక్టరు ఉన్నాను సాహెబుగారు సూచించిరి.

బి. జి. వాసుదేవ పిల్లెగారు అమోదించిరి.

ఆ తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

బకింగ్హాము కర్ణాటక మిల్లులు

అభ్యర్థనలు :— మనము రెహమాన్ మొదలవు నీటిని ఇంత కాలమునుండియు బకింగ్హాము, కర్ణాటక మిల్లుల నుండి చేయుచుంటిమి. 1000 గ్యాలనుల నీటికి 1-4-0 ను ఛార్జి చేయుచుంటిమి. దాని మూలమునకు మనకు మూలమునకు రూ 12,000 లను సంవత్సరమునకు మూడు లక్షల టన్నులకు రూ 1000 ను వాడు ఇచ్చుచుంటిరి. ఇప్పుడు చెరువువాని నీరు కిగి పోవుచున్నది. ఇక వాటికి మనము నీటిసప్లయని తగ్గించుమో అను సంజేషము కలిగి కార్పొరేషను నీటితో సంబంధములేనను కిరి లెయూను నడిచుండి తమమిల్లులకు నీరును గట్టుల వారా తెప్పించుకొన ప్రయత్నించుచున్నాను. వారు ప్రభుత్వమువారి నీడమయై సమాపించివారు. మన మినువడ కంగీకరించుమా అని యిప్పుడు ప్రభుత్వమువారు మనకు వచ్చుచున్నాను. దాని విషయము కమిషనరుకు ఆలోచించి మనకోక నూచనగావించివారు. కంపెనీనూచనలను బాన్సువరతులతో కంగీకరింపవచ్చునని కమిషనరు అభిప్రాయము. కార్పొరేషను భూమి కాలమున ఎప్పుడైన ఆట రిక్రయించునదిండి ఆగట్టుముల మూర్తమును కొనదలచిన యెడల కార్పొరేషనునకు గంపూను గు మాట్కండల లెననుట యజ్ఞమైన నియమము. ఇతరనియమములును గలవు.

ప్రభుత్వమువారి బెదరింపు

కాని కంపెనీ నూచనను మనకు బంపి ప్రభుత్వమువారి విధముగ నుత్తరమును వ్రాసిరి

“డివండు, 18 వ తేది కల ఈ ఆఫీసు ఉత్తరమును గూర్చి కార్పొరేషను అభ్యర్థనకి జ్ఞపివరచుచున్నాము. ఈవిషయము అత్యవసరముగ ఉత్తరపు గావిచనలయన్నదని అభ్యర్థనకు తెలిసికొనవలయును. అయిత, అవసరమైన, ఒక ప్రత్యేక సమావేశమునైనను గావించి దీనిని చర్చించి కార్పొరేషను సభ్యుల యభిప్రాయమును ప్రభుత్వమునకు కంపెనీజేయవలెను. ఫిబ్రవరి 7 వ తేది ఆంధ్రుగ, కంపెనీ నూచనలపై ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరపు గావించుట యవసరమని తిలించుచున్నాను. అతేదివారము, కార్పొరేషను అభిప్రాయమును మాకు తెలుపవచ్చు. ప్రభుత్వమువారు కార్పొరేషను ఆభిప్రాయమునకై వేచియుండక ఉత్తరపు గావించవలసిని యందున కార్పొరేషను అభ్యర్థనకి తెలుపుటయ్యెడిది.

సభ్యుల రోషావేగులము

వ్యాపారావు :— ఆయుర్వేదమునెవరి సంకేతము గలదు?

అభ్యర్థ :— బి. ఎల్. మూడు, స్థానిక సభకుపాలన కాళి కార్యదర్శియట.

డాక్టరు మల్లయ్య :— నగరమునందలి నీటియంతటివైపును మొట్టమొదటి మాట్క ముగి గలదు. నిరంతరము మనకే యజ్ఞముగ గావలసియుండును. ఒక ప్రైవేటు కంపెనీ మన నీటిని సంగ్రహించుటకు మన మంగీకరింపవలదు.

వ్యాపారావుగాడు :— కంపెనీ కోరికను వెంటనే నిరాకరింపలేదని నీడే నూచించుచున్నాను. (వలదు, వలదున కోరిక)

ప్రభుత్వమువారు ఫిబ్రవరి 7 వ తేది ఆంధ్రుగ సమాధానము నిచ్చుని అజ్ఞాపించి బెదరించిరి. గావున మనకు 9 వ తేది నాటికి చర్యను ఆపుదల చేయవలెనని ఆర్. మదనగోపాల శాస్త్రిగారు నూచించిరి.

అభ్యర్థ :— మీరు ఇప్పుడు చర్చింపవచ్చు మానె గాని తేదిని నిర్ణయించు అధికారమును నాకే వదిలివెట్టుదు.

జీ. సి. జేకాచారి గారు :— ఏమాత్రమును అంతాధికారమును మీకు వదిలివెట్టుటలేదు. తమిళువు.

డాక్టరు మల్లయ్య :— మనము కంపెనీ కిదిమకు వ్రాసిన యుత్తరముల నన్నిటిని వారమునొందిరి. వాని స్థితియేమి.

“ఈ పనికిమాలినతనమును సహించము”

జి. ఎ. నరేశుడుగారు :— ఈ యుత్తరము జనవరి 20 వ తేది నాటిది. ప్రభుత్వమువారు మనలను నిర్లక్ష్యభావమున చూచుచున్నారు. మనమీ పనికిమాలిన తనమును సహించువారముగాము. (వినుడు వినుడు ధ్వనులు) ఇచ్చటి ప్రాంత సభ్యులలో నొకడను కాబట్టి ప్రభుత్వమువారి యుత్తరమునుగూర్చి చర్చించుటకు మాకు మీరు సంపూర్ణకాళముల నీడవలెను.

అభ్యర్థ :— మీరు చర్చించుట లేదా అను విషయమే ప్రస్తుతముకొనింతును. అంతియగాని అసలు విషయమునుగూర్చి ఏల చర్చించెదర?

జి. ఎ. నరేశుడుగారు :— ప్రభుత్వమువారు ఫిబ్రవరి 7 వ తేది ఆంధ్రుగ నుత్తరపు గావించుచు బెదరించుచున్నాను. కార్పొరేషను గొంతమును కాపాడకలెనని నేను కోరుచున్నాను. నీడ ఈ విషయమును మనము ఫిబ్రవరి 9 వ తేది నాకు చర్చించులెనని నేనుకోరుదును.

మదనగోపాల శాస్త్రిగారు :— ఏమింపరే, ఫిబ్రవరి 7 వ తేది పిమ్మట నేగాని అంతకుపూర్వము గాదు.

నరేశుడుగారు :— కార్పొరేషను తన మాట్కలను ప్రతిష్ఠించుకొనవలెను.

అభ్యర్థుడు :— అంత ఆగ్రహమేల. సావధానముగ నేల మియభిప్రాయమును దెలుపరాదు?

మదనగోపాల శాస్త్రిగారు :— అర్థిగారకును గలిగిన సభ్యుల డెనరైన ఇట్ల యుత్తరమును సహించునని మీరు తలచెదరా?

జేకాచారి గారు :— ఈ విషయమును ఫిబ్రవరి 7 వ తేది పిమ్మట నెచ్చుడైనను చర్చించవలెనని నేను కోరుచున్నాను. కార్పొరేషను సభ్యులు ఉద్దేశ్యపూర్వకముగ నీట్లు చేసిరిని ప్రభుత్వమువారును ప్రజలను తెలిసికొనవలెనని నాకుభిప్రాయము. వ్యవధిని నిర్ణయించుటకు ప్రభుత్వమువారి కట్టిపెట్టి కారములేదు. వారి ప్రకటన కొనియాడవలెనని నేను.

మదనగోపాల శాస్త్రిగారు :— నేను జేకాచారిగారి అభిప్రాయముతో నేకీభరించు చున్నాను.

కంపెనీ యుత్తరమునుండి కొన్ని వాక్యములను వదునబోవుచుండ, అభ్యర్థమునివారిందిరి.

జేకా :— చదువుటకు నాకు మాట్క గలదు. నన్ను అడ్డువెట్టుటకు మిగిలి గారములేదు. తమిళుడు.

అభ్యర్థ :— మీరు ఆపుదలనుగూర్చి మాత్రమే మాటలాడవచ్చును.

జేకా :— నే నట్లే చేయుచుంటిని. మీ రనవరముగ నడ్డుపడితిరి. ఫిబ్రవరి 7 వ తేది పిమ్మటనే చర్చించుటకు పిలుచుచు, అందులకు కారణములను తెలుపవలసింది.

అభ్యర్థ :— సభ దీనిని ఇప్పుడు చర్చించునో చర్చింపదో మాత్రమే నాకీష్టము తెలియవలెను.

జేకా :— తీర్మానములను గాని సవరణలను గాని యజ్ఞపాపించి వానిపై మాటలాడుటకు ప్రతిసభ్యునికిని యధికారముగలదని మీరు తెలిసికొందురు గాక.

అభ్యర్థ :— ఇప్పుడు మీరు మాటలాడుటకు నేను అనుజ్ఞ నొసగును.

జి. ఎ. నరేశుడు :— మాకు చట్టమునగిన మాట్కలను గూడమీరతోగించుచున్నారని నేను వినుచున్నాను. మన విషయమున్నాను మాటలాడకుండ మమ్మభ్యంతర పెట్టుటకు ఎవరిని అధికారములేదు. జేకాచారిగారిని యజ్ఞమునొప్పించువలెనని నేను కోరుచున్నాను. ఈవిషయమునకు సంబంధించిన కాగితములన్నిటిని మాకు బంపివగాని మేము మామభిప్రాయములనుబహుకాలము. ప్రభుత్వమువారి ప్రవర్తనపై మాయాగ్రహమును ప్రదర్శించుటకు మాకు మాట్క గలదు. ఇది సుక్రమైన పద్ధతయే గాని అక్రమమైనదిని మీరు తిలించిన, అదిపారబాటు. మీరు ప్రస్తుత మవలంబించు చర్య యుచికిముగ లేదు.

అభ్యర్థ :— మీరు మియభిప్రాయమును కాంతముగ...

వ్యాపారావుగాడు :— ఫిబ్రవరి 7 వ తేది ఆంధ్రుగ ఏమాత్రమును వదిలిరాదు.

అభ్యర్థ :— నన్ను పూర్తిగా ఏలమాటలాడనీయరు?

వ్యాపా :— మీరు మమ్ముమాటలాడ నిమ్మట ప్రధు కాబట్టి.

నరేశుడుగారు :— కార్పొరేషను ఈవిషయమును 7 వ తేది ఆంధ్రుగ పరిష్కరింపవలెనని నేను తలంచుచున్నాను.

అభ్యర్థ :— మనము మరొకర కాంతముగ నేలయండరాదు. నరేశుడుగారు, ఇటుండి, కొంచెము మనమాలోచించు.

వ్యాపా :— మీరిట్లు బహిరంగసభలో ప్రత్యేకముగ గుసగుసలాడుట యక్రమము. నేనాడేమింపుచున్నాను.

శివకాళి మొదలగు గారును అధ్యక్షుని వేగిపాటును ఆశీర్వాది. గర్భభక్తులను గూర్చి మాటలాడుటకు ప్రతిసభ్యునిని అధికారముగలదు. అది ఎవరైనా ననుసరించుకొనడము. కంపెనీ యంతయోగించి నట్టియు, ప్రభుత్వమునా రువయోగించి నట్టియు అధ్యక్షునితో రేపి ఆశీర్వాదములను సరము. కంపెనీ గారిదిగల నోకమాన అధ్యక్షుని ప్రాసనపుకు ఆమాటల నుక సంపాదించుకొను మన మనము కోరికను తమకు నీటినిసతి వి మును సహాయము చేసిన ఉపసంహరించుకొనుమని ప్ర క్త్యుత్తర మిచ్చియుండిరి. ఇదంతయు గమనించుకొని మనమి కు మనపరపుకు కాపాడుకొనవలెను. ప్రభుత్వము వారు తమ యిష్టము వచ్చినట్లుల నుత్తరువు గావించుకొని వచ్చును. మనకు దానితో నిమిత్తము లేదని శివకాళి మొదలగు గారు చెప్పిరి.

కను యిష్టము వచ్చినట్టి యుత్తరువును గావించుటకు ప్ర భుత్వమువారికి అధికారము లదా యున నీ. నుబ్బరాయ మొదలగు గారు అడిగిరి.

ప్రశ్నకాళి:— అట్లు ప్రకటించిన ప్రాసనపుకు ఉండ లేదా?

జేశికాచారి గారు:— ప్రభుత్వమువారి యుత్తరమును మనమిష్టము ఆలోచించకే ఆలోచించరాదు. కంపెనీవారును అధ్యక్షుని ప్రకటించుకొని మొదటిపర్యాయము లున్నాయి.

అధ్యక్షుడు:— ఇదంతయు ఏ?

జేశికా:— నిజము బయటరాకుండ కప్పిపుచ్చుటలో మిగులు పొల్లుటకు గాకు సమ్యక్ముగ లేదు.....

అధ్యక్ష:— మీరు అధ్యక్షుని ప్రాసనమును తగిన గౌరవ మును చూపుటలేదు.

జేశికా:— అయితే మమ్మలనేల ధారాశ్రమము మీరు మాటలాడ నీయి?

అధ్యక్ష:— ఫిబ్రవరి 7 వ తేదీ లోపున - 5 వ తేదీనాడు మనము సమావేశమై మన యభిప్రాయము నొసగుదము.

ఏమారమును పకగారు అని కొందరు సభ్యులు కేకలు వేసిరి.

7 వ తేదీ ఏమట్లు నాలోచించవలెనని జేశికాచారి గారు పరాధించిరి.

మదనగోపాల నాయుడు గారు తీవ్రము పదించిరి.

మిత్రవాదపక్షము

ఫిబ్రవరి 5 వ తేదీనాడు సమావేశమై యభిప్రాయమును వెలుపవలెనని నీ. నుబ్బరాయ మొదలగు గారు నూచించిరి?

డాక్టరు మల్లయ్య:— మీరు ప్రభుత్వమువారి బెదిరింపును గమనించితిరా?

నుబ్బరాయ మొదలగు గారు:— నేను గమనించితిని. కా ర్పొరేవనునట్లును ప్రభుత్వమున కెక్కువ యభికారము గలదు. (కేదు, లేదను కేకలు)

జి. పి. నరేశుగారు:— ప్రభుత్వమువారు కార్పొరేవను నుగూడ రద్దుపరచగలరు.

నుబ్బరాయ మొదలగు గారు:— మనము తొలిసారిపటి ఉత్తే కముతో ప్రకటించుట కన్న 7 వ తేదీలోపున సమావేశమై మన యభిప్రాయమును ప్రభుత్వమునకు తెలిపిపో, ప్రభుత్వము నకు మనము మర్యాదచూపినవార మగుదుము.

డాక్టరు మల్లయ్య:— మీరు ఉత్తరమును చదివినట్లే తోచును.

నుబ్బరాయ మొదలగు గారు:— మీరు ఆ యుత్తరమును వైద్యునిద్వారితో చూచియు దును. నేటి సమావేశ ద్వారితో చూచియుండును. మొదటి యుత్తరము డిసెంబరు 18 వ తేదీనా డిది. కాబట్టి ఇందు ప్రభుత్వమువారి తప్పేదీయులేదు. మనకి పేర్ల, శ్యాసారావు గారు:— నుబ్బరాయ మొదలగు గారు తీర్మానమును ఆమోదములే యున్నట్లు లేజి!

కలిమరు భావననువయో యుటసమంజసము గాదనియు, ఎటైనను 7 వ తేదీలోపున ప్రత్యుత్తరమునుచ్చుట యుక్తమయి డి|| బి|| జి. నారాయణస్వామి కెట్టిగారు చెప్పిరి.

అధ్యక్షుడు:— ప్రభుత్వమువారు బెదిరింపుట యుచిత ముగ నాకు తోచలేదు. (విడుదల వినుడను భవము).

జి. పి. నరేశుగారు:— అందరిమీను సమ్యక్ముగ నుండునట్లు జేశికా నూచన గానిం చె ద ను. ప్రభుత్వ ము క్షుక్త కార్పొరే వ ను 7 వ తే దీ లో పు న ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటకు విలుండదని మనము సమాధాన మింకారలెనని నే ను కోరుచున్నాను.

శివకాళి మొదలగు గారు:— మరల ఏల ఈభిప్రాయము?

మదనగోపాల నాయుడు గారు:— ఏలండదని ఏల చెప్పవలెను. 7వ తేదీలోపున జవాబునీచుమని స్పష్టముగ నే చెప్పవచ్చును.

శ్రీరాములు నాయుడు గారు జి. పి. నరేశుగారు వైసవరణ నామోదించిరి.

అధ్యక్షుడు కంపెనీ అధ్యక్షుని భావమును ప్రభుత్వపు అధ్యక్ష భావమును మన యసమ్మతిని వెలుపవలదా? మన ఆశీర్వాద స్పష్టముగ వెలుపవలెనని నేను తలచుచున్నాను.

నరేశుగారు:— నేనుపరాధించిన సవరణ మనమును మృతిన నూచించును.

నరేశుగారు సవరణ కరియైనభావమును తెలుపుటలేదని శివకాళి మొదలగు గారు తలచిరి.

జి. జి. దత్త సభ్యులు మాటలాడనండ అధ్యక్షుడు వారిని నివారించెను.

అ. రెడ్డి జి. పి. నరేశుగారు తీర్మానమునై పోటుతీసి కొనబడెను.

అన యుటకు 24 మంది. 1. పి. జి. మహాస్వామి కెట్టి 2. నుబ్బరాయ మొదలగు గారు 3. జి. తణి కాచంకెట్టి 4. గా. జి. పి. నరేశు 5. శ్రీరాములు నాయుడు 6. డాక్టరు అశ్వినాథ నాథా 7. ఎస్. వేణుగోపాలకెట్టి 8. పి. నుబ్బరాయ మొదలగు గారు 9. జి. నుందూరావు 10. నాను 11. పి. రంగనాథంకెట్టి 12. వ్యాసారావు 13. జి. కరదరాజులు నాయుడు 14. డి|| బి|| జి. నారాయణస్వామి కెట్టి 15. వే కటకతి నాయుడు 16. గ్రీను 17 వర్మ 18. డాక్టరు వెంకట 19. డాక్టరు స్వామినాథ న 20. జే.దాసునతి 21. మహమ్మదు ఇబ్రహీం సాహెబు, 22. హెచ్. పి. హార్డు 23. వి. జి. నానుజేపిక్లే 24. డాక్టరు ఉస్మాను సాహెబుగారు.

ప్రతికూలురు 10 మంది

(1) సామి వేకటాచలంకెట్టి (2) అర్. మదనగోపాల నాయుడు (3) డాక్టరు మల్లయ్య (4) కే. పి. జేశికాచారి (5) భక్తవర్మల నాయుడు (6) డాక్టరు రామకృష్ణుడు (7) శివ ప్రకాశమొదలగు గారు (8) కాశీఅల సాహెబు (9) డాక్టరు పి. నరేశుమొదలగు గారు (10) అలంకారి నాయుడు గారు.

ఫిబ్రవరి 7 వ తేదీ లోపున ప్రభుత్వమువారికి సమాధాన ము పంపుటకు విలుండదను గా. నరేశుగారు తీర్మానము అంగీకరింపబడినది.

అనాధులకు విద్యాలయము

నే వర్తమానినీ పిమ్మట మామూలు కార్యక్రమము ప్రారంభింపబడెను. అందులో ముఖ్యమైనది మదరాసు నగరమున ప్రజ్ఞి, కెపురు, ముగవారి కార్పొరేవను ఒక విద్యాలయమును స్థాపింపవలెననియు, అందులకై కొనసాగు నరసి రిపోర్టుపంపుటకై ఒక యంతనంధమును నియమింపవలెనని యు జి. కరదరాజులు నాయుడు గారు రుపపాదించిరి.

మదనగోపాల నాయుడు గారు ఆమోదించిరి.

తీర్మానము ఏకగ్రీవము గ నామోదింపబడెను.

ఉపసంధు:— కార్పొరేవనులోని మదరాసుకాసన ప్రభుత్వ డాక్టరు ఉస్మాను సాహెబుగారు డాక్టరు రామకృష్ణుడు తుగారు దే.దాసునతి, జి. కరదరాజులు నాయుడుగారు- (కార్యక్రమ)

27 వ డిసెంబరులోని 16 వ మొదల సారాయుధాజా నాయుడు స్థలమును మార్చుటకు గూర్చి విమర్శన శిఫార్సుల ను పంపవలసిట్లు తీర్మానింపబడెను.

అంతటితో సాయంకాలము 7 గంటలకు సభ అంతరలంబయ్యెను. పిలువిత సమావేశము మూడవవారు మరల నేటి సాయంకాలము 5-15 గంటలకు జరుగునని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. ప్రతిదినము సభాసభ్యులు కష్టముగ నుండునని కొందరు చెప్పిరి. కాని ఇంకను కరిష్యురింపవలసిన విషయము లనేకము గలవనియు, అదిముగియునకరకు ఇట్లే జరుగవలెననియు అధ్యక్షుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

కర్తవ్యాలహరి

వెల సీ|| 1-కి అ. 6 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ ప్రావకము మన చెవిపోటు, చెవినుండి చీము, కారము, చెవిదిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే నయమగును. 5, 6 బొట్లను చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును.

అమృతాంజనము డిప్లో, మదరాసు బొంబాయి

హైకోర్టు వార్తలు

మహల్దేవ్ డెప్యూటీ కలెక్టరును చీపురకట్టతో తన్నుట

చెంగల్పట్టు నాయుడు మేజిస్ట్రేటుగారు శిర్డీ యిని కదలి పెట్టబడిన వెంటాడు అయికాకని ప్రభుత్వమువారు చేసిన అపీలులో నిన్నటి సాయంకాలము న్యాయ కృష్ణుడుగారు తీర్పుచెప్పిరి. కదలారు ప్రెజిడి డెప్యూటీ కలెక్టరు ఈ. ఎస్. శ్రీనివాస అచ్యుతుగారు, తమ ఆశీసు మహల్దేవ్ వెంకటాద్రి తన్ను చీపురకట్టతో కొట్టెనియు, ప్రభుత్వద్యోగియగు తన్ను అరమానకరచేరియు, వి. పి. సి. 858, 858 కేసులక్రింద దావాచేసెను. ప్రాసిక్యూటరు కేసు ఈ విషయము నుండెను. మార్చి 21, 1928 నాడు డెప్యూటీ కలెక్టరు అపీలులో తన ప్రాముఖ్యత గూర్చి పరిశీలించుకొని, నిందితుడు శిశ్యుడుగ వచ్చి చీపురకట్టతో కొట్టెని యుట.

డిఫెన్సునకు ప్రాసిక్యూటరు కేసే అపదమని చెప్పెను. మహల్దేవ్ డెప్యూటీ కలెక్టరుగని తు ధముగ తుడుకనందు, కోతలు వచ్చి మహల్దేవ్ పిలువనవెను. మహల్దేవ్ గాన డెప్యూటీ కలెక్టరు ఆరెని కొట్టెను. అంటు ఉద్యోగములేవన్న మానెనని దెబ్బబెరినని చెప్పి వెంకటాద్రి తనచేతగాని చీపుర కట్టను కవల కేంద్రమైనది.

చెంగల్పట్టు నాయుడు మేజిస్ట్రేటు 1, 2, 3 వ ప్రాసిక్యూటరు సాక్షుల సమాధానమునందు ఆ నేర ఆవశ్యకతలుండి నందున వెంకటాద్రిని శిర్డీ యిని కేసు త్రోసివేసిరి.

అపీలులో హైకోర్టు యు న్యాయ కృష్ణుడుగారు వెంకటాద్రిను 1 మాసము శిక్షించి విధించిరి. నిష్కారముగ డెప్యూటీ కలెక్టరు మోదాలో నుండువారు మహల్దేవ్ ఇట్టి కేసును చేయుదురని తలచుట యసంభవము. ప్రాసిక్యూటరు తక్షువు సాక్షులు కేసు జరిగి 2½ మాసములకు సాక్ష్యమిచ్చిరి. అంతవరకయైన విమర్శన ఏదైనా జానుకొనవలసియుండవచ్చును. అంతకు కాని డెప్యూటీ కలెక్టరు సాక్ష్యమును మాత్రము ఎక్కడ గౌరవముతో పాటింపవలసియుండెను. అంతకు పూర్వమెప్పుడైనను డెప్యూటీ కలెక్టరు మహల్దేవ్ కేసుముగ చూచియుండ వచ్చును. అందుమీదట ఆతనికి ఆగ్రహము గలిగి ఆయంగనాయుడు ఈవిధముగ ప్రకటించి యుండును. ప్రభుత్వద్యోగిని అగౌరవ పరచుకొన కరకు కరకు అతనిని శిర్డీగి భావించుచు 858 కేసును క్రింద మాత్రము, కొట్టిపంపుటకు మానముః తిరిగి విధించెను. ప్రభుత్వపక్షమున పట్టిక ప్రాసిక్యూటరు జె. పి. అడంగారును రెస్పాండెంటు పక్షమున శిక్షి కే. రి. కేషు అచ్యుతుగారును హాజరైరి.

డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారు

ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీ ఉదయమున వదలెదరు

వెంకటాద్రి తలచుకొనా భిక్షుత్వ కేసుని అప్రోప్రియ నున మొరించి యంతవ్యవహారములకు డాక్టరు పి. వరదరాజు నాయుడు గారికి అనెలు తిరిగి వేయబడెను. శిక్షాకాలము పూర్తియై డి గాన వారిని ఫి. లేద: నెం. 2 వ తేదీ తనివారము నాడు ఉదయమున వెంకటాద్రి కదలెదరు. (ఆ. వెం.)

చెన్న పురి శాసన సభ

గంజాం మండలము ఎన్నికలు

శ్రీయుత శశిభూషణ రథోగా రెన్నుకొనబడిరి

గంజాం మండలమునందు వివిధరతు ఎన్నికలకు నిలవిన వారిలో శాసన సభాసభ్యులచే మరల ఎన్నికలు జరిగెను. 28 వ తేదీన టిట్లను లెక్కపెట్టిరి. శశిభూషణ రథో (ప్రాసనకారి మంత్రుల పక్షమునకు) కలికాబుగారికి 4471 టిట్లను, సామి నేని అదివారాయణ నాయుడు (మంత్రుల పక్షమున కనుకూలుడు) గారికి 3916 టిట్లను, మరునాథున పాణిగిని (జమీందారుల సహాయమున బడసిన యారిడు) గారికి 205 టిట్లను వచ్చినవి. రథోగా రెన్నుకొనబడిరి స్వకాశ్య ఒలేఖరి నిన్ను తెలిపెను.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924-వ సం॥ జనవరి నెల 30-వ తేది

బుధవారము

“రక్తవిరహితమగు విప్లవము”

ఆంగ్ల దేశమునం దింతకుమున్ను “రక్తవిరహితమగు విప్లవము” జరిగెనని లేబరుమంత్రులలో నొకరగు థామసుగారు తమ యువన్యాసములో సూచించియుండిరి. అది ఏమి? కూలినాలిశేసికొని జీవించెడివారు, పరిపాలనాధికారము పొందుటయు, మంత్రముల నలంకరించుటయు, ఆంగ్ల దేశ చారిత్రమునం దపూర్వములేదు. ఇట్టి యువద్రవము ముందెన్నడో గలుగునని యూహించిరి. ఆంగ్ల దేశ ప్రజలు లింతతరలో నిట్టి యుత్పాతము సంభవించునని తలంపకబోయిరి. కాగ్నిక ప్రాబల్యము గల రుష్యా మొదలగుదేశములను వెక్కిరించుటతో పీడితరహాయెను గాని, తమ యెదుటనున్న వికత్తును వీరు గుర్తించరయిరి. ఆస్కీష్టకారి నాయకత్వము క్రింద లిబరలుపక్షమువారు నడిచి, ప్రస్తుతస్థితికి కారణభూతులయిరి. తాము చిన్నతనమున కూలీ జనిచేసెనటుల థామసుగారు రంగీకరించిరి. నిన్నటి వరకు ఇంజనులను బాగుచేయుచున్న కార్మికుడు నేడు మంత్రయగుటకు వీలొసగుచున్న రాజ్యాంగ విధానమునకు థామసుగారు కృతజ్ఞుడైతిరి. ఇట్టి విధాన మే దేశమునం దున్నను కొనియాడదగినదే. భిక్షులనియు బీదలనియు, యజమానులనియు పని వారలనియు, ప్రభువులనియు సామాన్యులనియు జేసెడి విభాగములు దాటరానివిగావు. వీనినిమించిన మానవత్వము వేరొకటి గలదు. ఇట్టి యంతరముల నన్నిటిని నది కూలద్రోయును. ఇతర దేశములలో నిదివరకే ప్రారంభమయినస్థితి, ఇంగ్లండులో నేటికి తలసిరించెను.

దేశభక్తియు, సామాజ్యాభిమానమును, దేశ సేవయు, విద్యుత్ కనిగోహణమును ఒక్కతరగతివారి సామ్యమాత్రమేగానని థామసుగారు తేటపరచిరి. యూనివర్సిటీవిద్యను నేర్చుటకు వీళ్లులేక, కడుపీన స్థితియందు జన్మించిన వారిలోగూడ, దేశభక్తియు ధర్మనిర్వహణాసక్తియు వెల్లివిరియుచున్నవనియు, సంగ్రామసమయమున ప్రాసాదములలో నుండి వారేగాక స్వల్పకుటీరములలో నివసించెడివారు గూడ వల్లని సామాజ్యమును రక్షించిరినియు, థామసుగారు నుడివిరి. అట్టివారు తమకక్తిని జూపుటకు నేటికవకాశము గలిగినది. థామసుగారు కాలనిలమంత్రిపనిని స్వీకరించుటకు ప్రభుమడినమున కార్యాలయమునకు బోయినపుడు, ఎవరిని చూచుటకు వచ్చితిరిని పోర్టరడిగెనట. తామే కాలనిలమంత్రి యని థామసుగారు చెప్పకొన్నను, ఇతడెవరో మత్తి భ్రష్టుడని ఆపోర్టరు బలికెనట. లేబరుపక్షము వారిట్టి యున్నత పదవుల కధిష్ఠించుట, ఎల్లరకు వింతగనుండుట సహజము. రక్తపాతవిరహితమగు విప్లవమువలన నిట్టి యభివృద్ధిగలుగుట, ఆంగ్ల దేశపు వివేకమునకు నిదర్శనము. వ్యవహారము విషమ మయినపుడు, పరిస్థితులతో సరిపెట్టుకొనుట ఆంగ్లేయుల స్వభావము. తెగువరకు విగించి, లేనిపోని కలవరమును దెచ్చిపెట్టుటకు వారు సమ్యుత్తరపరు. లేబరుపక్షమునిన నిదివరకు కారములు మిరియములు నూరు వారందరును, నేడు మానవత్వము దాల్చిరి.

లేబరుపక్షమువారి యెదుట మహాదవకాశములుగలవు. ఇంగ్లండు కోల్పోయిన కీర్తికతిష్ఠలను వీరు నిలువలయును. ఇంగ్లండులోమాత్రము కార్మికులు బైకివచ్చుటకు వీలుగలదని సంతసించిన మాత్రమున ప్రయోజనములేదు. సామాజ్యమునం దన్ని భాగములును స్వాతంత్ర్యావృత్తమును గ్రోలుటకు సమానావకాశముల గల్గింపవలయును. అప్పుడుగాని సామాజ్యమునుగాంచి గర్వపడుటకు వీలులేదు. హిందూదేశ ప్రజలు ఆధోగతియందుండునంతవరకు, సామాజ్యశిలకము దీరనేరను. ఈ కళంకమును బాపలేనియెడల, లేబరుపక్షము తన ప్రధానధర్మమును కోల్పోవును. అధికారము నకు రాకముందు, లేబరుపక్ష మెట్టి ఘనాశయములను వ్యక్తీకరించుచుండిరో, మానవ స్వాతంత్ర్యము పట్ల ఎట్టి యభిమానము జూపుచుండిరో, స్వయం నిర్ణయాధికారము నెంత ప్రేమించుచుండిరో, అట్టి వైఖరిని ఆచరణలో గనుబుటకు వారి కవకాశ మేర్పడినది. ఈ యవకాశమును వారు జూపిడును నెడల, స్వధర్మమును ననుష్ఠింపజాలరు. స్వల్పకుటీరములనుండి వెడలి ప్రాసాదములలో బ్రవేశింప గనే, వీరు తమ జీవితాశయమును మరువజనదు. తామెటుల స్వాతంత్ర్యమునకై పరితపించిరో మరువక, తమవలనే స్వాతంత్ర్యముకొరకై పరితపించుచున్నవారిని సంతృప్తహృదయుల జేయుట వీరి ముఖ్యధర్మము. ఈ ధర్మమును వీరెటుల నిర్వహింతురో, దానిపై ననే లేబరుపక్షపు భావ్యభివృద్ధి ఆధారపడియుండును. రక్తపాతవిరహితమగు విప్లవము ఇంగ్లండులో జరిగెనని, థామసుగారు గర్వముతో బలికిరి. అట్టి చార్లస్ వరహితమగు విప్లవమే హిందూదేశమున నేడు జరుగుచున్నది. లేబరుపక్షమువారు దీనిని గుర్తించి ప్రజాశయములను సఫలపరచిన, వారిమాటలకును చేతలకును సామరస్యము గుదురగలదు.

మేజరు గ్రహము పోలుగారి నూతనవ్యాఖ్యానము

మేజరుగ్రహముపోలుగారు, లేబరుపక్షభ్యులు. బిసెంటుగా రేర్పరచిన పార్లమెంటరీకమిటీకి వీరు కార్యదర్శులు. వీరు భారతదేశమునకు చిరకరిచి తులు. లేబరుపక్షమువారు అధికారమునకు వచ్చునెడల, భారతీయుల కోర్కెలనన్నిటిని సఫలపరచెదరని, ఇంతకుపూర్వము విశేషముగ నాశల పురి గొల్పియుండిరి. కాని, వీరు బాంబాయిలో మొన్నటిదిన మొసగిన యువన్యాసమునందు, అట్టి యాశలకు తావొసగలేదు. వీరిపుడు నూతన వ్యాఖ్యానము గావించుచున్నారు. భారతీయులు, సంస్కరణ విధానమును విడనాడక దానితోనే కాలముగడుపుకొనుచు ముందుకుబోవలయునని వీరు గోచరున్నారు. కదలమెదలని కొమ్మెగుర్రముపై స్వారీజేయు తెలుతో, గ్రహముపోలు గారే దెలుపవలెను. సంస్కరణములు స్వపరిపాలనమునకు దారిజూపవని, ఎల్లరకీసరికి విడితమైయుండగ, పోలుగారింకను సంస్కరణములనే కట్టుకొని ప్రేలాడవలయునని గోరుట విచిత్రము. లేబరుపక్ష సభ్యుని విశాల భావమున కిది నిదర్శనముగాజాలదు. స్వయంనిర్ణయాధికారమునకు అన్నిదేశముల ప్రజలకును హక్కుగలదని వీరు దెలుపుచున్నారు. అట్టిహక్కు నేభారతీయులుగోరుచున్నారు.

భారతీయుల హక్కును లేబరుపక్షమువారు గుర్తించిరేని, తమ ధర్మమును నెఱవేర్చినవారిగుదురు. భారతీయులహక్కును సిద్ధాంతమునం దంగీకరించినమాత్రాన ప్రయోజనములేదు. ఆచరణలోనది గనపింపవలెను. స్వపరిపాలన విధానములనుతయారు జేయవలయునని, పోలుగారు కోరుచున్నాడు. విధానముల నన్నిటినియినను తయారుజేయవచ్చును. కాని, ఇంగ్లండు వీనినమలులోనికి దెచ్చుటకు పూచీపడనిది, వ్యర్థప్రయత్నములవలన నేమిఫలము? రామే మాక్స్ నాల్డుగారు హిందూదేశమున కిచ్చిన సందేశముతో తాము సంపూర్ణముగ నేకీభవించితిమని, పోలుగారు బలికియు డిరి. వీరేగాకుండ హైందవాశయప్రతికూలురగు ఛెంబరేనుగూడ వీరితో నేకీభవించియుండిరి. పోలుగారి వైఖరిలోగలిగిన మార్పు ఆశ్చర్యముగలిగింపజాలదు. సంస్కరణముల లోపములను జూపింపుడని పోలుగారు భారతీయుల గోరుచున్నారు. ఈలోపములను భారతీయు లేన్నిచూడలో దెలిసియుండిరి. అతియగాక, ప్రతిరాష్ట్రమునందును సంస్కరణముల లోపములు వానియంతట నవియే బయల్పడినవి. అనుభవము మూలమున, ఎల్లరకవి తెలిసివచ్చినవి. ఇంగ్లండుకు మరల రాయబారములను పంపవలయుననియు, శాస్త్రీ సప్తాగార్ల బోలువారి ననేకుల నెప్పటికి పూడు పంపుచుండవలెననియు, పోలుగారు సలహా నిచ్చుచున్నారు. లేబరుపక్షమువారి కొరకయినను, హిందూదేశ వికమీద తన ఆత్మకారవమును పోగొట్టుకొనజాలదు. ఇతర పక్షముల వారికి, భారతీయుల కోర్కెలు తెలియలేదనిన కొంతవరకు తుమించవచ్చును. లేబరుపక్షమువారిట్టిసాకును జెప్పజాలగ. గ్రహము పోలువంటి లేబరుప్రముఖులు భారతవర్షమునకు న్యాయము జరుగునటుల ప్రయత్నింపవలయును. అది వారి ముఖ్యధర్మము. ఇంగ్లండు కారవమును కాపాడుట కిదియే మార్గము. ఇందుకుమార్గ భారతీయులు లేబరుపక్షమువారి నింకను యాచించి వారి యనుగ్రహముకొరకై వేచియుండవలెనని పోలుగారు హిత మొసగుట, స్వపక్షకారవమునకుగాని హిందూదేశ కారవమునకుగాని లాభకరముగాదు. లేబరుపక్షమువారు తమ ధర్మమును తాము నిర్వహించుట కొకరు ప్రోత్సహము గలిగింపవలె? భారతవర్షము తనధర్మమును నెఱవేర్చుచున్నది. సత్వర స్వరాజ్య సిద్ధికై స్వశక్తిని వినియోగించుచున్నది. ఈతరుణమున లేబరుపక్షము భారతీయులకు చేయూత నొసగిన, తినికీర్తిని నిలుపుకొనగలదు. లేనియెడల, మిగిలిన పక్షములతో బాట, తనకు చేజిక్కిన యవకాశముల బోగొట్టుకొనగలదు. లేబరుపక్షముతోడ్పడినను తోడ్పడకున్నను భారతవర్షము మాత్రము తన నిశ్చయమును విడనాడకుండునని గమ్యస్తానము జేరకమానదు. అందుచే గ్రహము పోలుగారు, పెద్దకబుర్ల బలికిన లాభము లేదు. హైందవులను చీవాట్లుబెట్టుట పాడిగాదు. దేశమున జనించిన నూతనదృక్పథమును వీరింకను గ్రహింపలేదు. శాస్త్రీ, సప్తాగార్లు ఇంగ్లండుకు వెడలివచ్చి నందువలన, ధనవ్యయముడప్ప వేరులాభముగలుగలేదు. వీరుగాక మరల కొందరు యాచనకై బయలుదేరవలయునా? లేబరునాయకుల వ్యాఖ్యానములను పాటించక, భారతీయులు నియమితకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించి, భగవదనుగ్రహమునే నమ్ముకొనెదరు గాక?

విజయము

శాసనసభలలో జేరి తీర్మానముల గావించిన మా తమున విజయముగలిగెననితలంచుటవట్టిభ్రమ. శాసనసభా కార్యక్రమములపై తమదృష్టిని విశేషముగ నిగుడించెడి వారీసంగతిని గ్రహింపవచ్చును. ప్రస్తుత సంస్కరణశాసనము ప్రకారము, అసభికారసభ్యులధిక సంఖ్యాకులగుటచే, వెనుకటిన్న తీర్మానములను సులభముగ గావించవచ్చును. నియమి సభలయగుటల జేయుమార్గము గనుపించదు. రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదలజేయు నలయునని, తీర్మానము లిడివరకుగూడ గావించ జడను గాని ప్రయోజనము గలుగకబోయెను. ఇట్టి తీర్మానమును బెంగాలు శాసనసభవారు మరల గావించినంతమాత్రమున ఎక్కుడు ప్రయోజనము గలుగునని దోచదు. నిర్బంధ శాసనములను రద్దు జేయవలయునని కోరుటకును ఇది మొదటిపర్యాయముగాదు. స్వరాజ్యపక్షసభ్యులగు అనిలవారణ రాయగారు నిర్బంధ శాసనములను రద్దుజేయగోరెడి తీర్మానమునుబలపరుచుచు, తాత్కాలికముగా తాము అసహాయధర్మమును నిలిపివైచితిమనియు, ప్రతిష్ఠంభముల సంకల్పపారంభింపజేదనియు, ప్రజలను ప్రభుత్వమువారు సమాధానపరుపవలెననియే తాము కోరుచుంటిమనియు, నుడివిరి. ఇట్టికోర్కెల గోకోరి, నోరు కాయగాచెను. స్వరాజ్యపక్షమువారుగూడ ఘోరల సీమార్గము నేల యవలంబింపవలయును? ఇది యాచనగాను, డిమాండులందురా, రెంటికిని భేదమంత గనుపించదు. తమ విన్నపమును గట్టిగ దెలిపినంతమాత్రమున ఎక్కుడు ప్రయోజనముండదు. ప్రజలకోర్కెలను వేరువిధముగ సాధించు తెట్టులనియే అన్ని పక్షములవారును ఆలోచింపవలయును. ప్రజలు తమపై తామధారపడియుండటకు దృఢ సంకల్పము గావించవలెను. గాంధీమహాత్ముడు బోధించిన పాఠమును తాత్కాలికావసరములకొరకు విడనాడ గూడదు. దేశనాయకులగు మాలానా మహమ్మదాళీగారు పూనాలో సుపన్యసించుచు నిట్టి హితోపదేశమునే గావించిరి. చిచ్చునునకై నికమీద చేతులజాపగూడదని, వీరు ఖండితముగ బలికిరి. మంత్రులపై విశ్వాసములేదని తీర్మానముల గావించ వచ్చును. శాసనసభలలో తమ యిచ్చవచ్చిన కోర్కెల నెన్నిటినియిన గోరవచ్చును. ఇయ్యది కాకస్టిట్యూషనల్ పద్ధతి గావచ్చునుగాని, అసహాయపద్ధతి గానెరదు. ఇట్టి క్రీడలతో ప్రాద్దుబుచ్చు కొలదియు స్వరాజ్యము దూరిమునకు జనుచుండును. దేశవిముక్తికింతకన్నను నెక్కుడు దృఢప్రయత్నముల గావించవలయును. మహమ్మదాళీగారు దెలిపినట్లు, విదేశములనుండి దిగుమతియయ్యెడి సన్నటి బట్టలే ప్రజల దాస్యమును పెంపొందించుచున్నవి. ఇట్టి దాస్యము నుండి దేశమును విముక్తి గావించవలెననిన, కద్దరు నిర్మాణమును త్వరితముగ బూర్తిజేయవలయును. స్వోక్షిని పెంపొందించెడి జాతీయనిర్మాణమును చేపట్టవలయును. భారతీయుల ముక్తికి వారే కారకులగుదురు. పరులు స్వాతంత్ర్యమును చేతికందిచ్చెదరనుట అసంభవము. లేబరుపక్ష ప్రముఖుల దృఢ ధముగాంచిన పిమ్మటనయినను, సందియములు తొలగిపోవలయును. మితవాదులు లేబరుపక్షముపై సహారపడియుండురుగాక. తదితరులు ప్రజాశక్తిపై ననే ఆధారపడుట శ్రేయస్కరము. ప్రజాశక్తి వృద్ధియై, స్వరాజ్య సిద్ధిగలుగునపుడే విజయము సిద్ధించును. కృత్రిమ విజయముల గాంచి భ్రమపడి, నిజకర్తవ్యమును భారతీయులు మరువకుండురు గాక!

రైల్వే సమై

లేబరుపక్షమువారి కరిపాలనము ప్రథమవిజయమును గాంచినందుల కెంతయు సంతసించెదము. రైల్వే సమై యంతర్వర్తలో సంతరించుకు, లేబరు పక్షమువారి ప్రయత్నములే కారణమని నమ్మెదము. కార్మికనాయకుడగు బ్రామ్మేగారు, సమాధానపు పరతులు పనివారలకు మిగుల సనుకూలముగ నున్నవని దెలిపెను. కొంచెము సానుభూతితో మెలగునెడల, యజమానులకును పనివారలకును లపోరాటములు త్వరలో పరిష్కారమగుచు. కార్మికులదృష్టిపథము లేబరుపక్షమువారికి దెలిసియుండుటచే, నికముందు అనవసరమగు పోరాటము లంతరించునని తలచెదము. ఇకముందు యజమానులుగూడ తొందరపడక ఎక్కుడు విచక్షణతో మెలగెదగని యూహింపవచ్చును. ప్రభుత్వపు యండజూచికోని, యజమాను లిడివరకు కఠినముగ ప్రవర్తించుచుండిరి. కార్మికులకష్టముల దీర్చుటకును, వారితో సమాధానపడుటకును ఒల్లకుండిరి. ఇప్పుడు పరిస్థితులు మారినవి. యజమానులకు ప్రభుత్వపుయండతోలగినది. వారి నిరంకుశత్వము పెరుగుటకు అవకాశములు దొలగిపోవుటచే, భావికరిణాము సౌఖ్యముగ నుండునని ఎంచెదము.

కాలనిర్ణయపు ఏర్పాటులు

పగలు పండ్లండెడుగంటలకును, రాత్రి ఎనిమిది గంటలకును చెన్నపురిలో గాలెడ్డి ఫిరంగులములమున సరియగుకాల మెల్లరకు దెలియుచున్నది. ఇట్టి ఏర్పాటులకు ప్రభుత్వమువారికి మిద ధనము వెచ్చింపరనియు, కార్పరేషనువారు దృవ్యమియని యెడల, తామియేర్పాటును విరిమింపవలసివచ్చుననియు, మిలిటరీ అధికారులు తెలియజేసిరి. నిన్నటి దినముగూడిన మద్రాసు కార్పరేషనుసభలో, నిందుకుసంబంధించిన ఖర్చును భరించుటకు కార్పరేషనువారు రంగీకరించిరి. అందుచే ప్రజలసౌకర్యమునకు భంగము కలుగబోదు. కాని యిట్టి స్వల్ప విషయమున ప్రభుత్వమువారు ఖర్చును భరింపజాలమనిదెలిపి ప్రజల సౌకర్యమున కిబ్బంది గలిగించుట భావ్యముగదోపదు. ప్రభుత్వస్వయమును దగ్గించనలసిన సందర్భములు చాలగలవు. స్వల్పఖర్చుకొరకు ప్రభుత్వమువారింతటిపట్టదల జూపవలసిన యవసరము గనుపించదు.

ఈజిప్టు మంత్రులు

ఈజిప్టునకు నియమితులయిన నూతన మంత్రులలో, తీవ్రనిర్బంధముల పాలయిన వారు ప్రధానమంత్రియగు జుగ్గల్ పామాగా రొక్కరే గారు. పల్లికువర్న మంత్రియు, విదేశమంత్రియు నిట్టివారే. వీరిరువురివైనను మొదట మరణ దండనల విధించిరి. కాని యిశాకను తగ్గించి వీరిని చాలకాలము కారాగృహమున నుంచిరి. రాకపోకలకు సంబంధించినట్టియు, వ్యయశాఖకు సంబంధించినట్టియు మంత్రులెరువును జుగ్గల్ పామాగారితో పాటు ఇదివఱకు సిచిలిన్ దీవులకు ప్రవాస మంపబడియుండిరి. దేశమునకై బాధల ననుభవించిన వారిని, మంత్రులుగైకొనిన జుగ్గల్ గారి విశాల భావమును గమనింపవచ్చును. ఏదేశముతన త్యాగశీలుర గౌరవించునో, ఆదేశము ధన్యమయినది.

గాంధీ మహాత్ముని ఆరోగ్యము

లేడికూర్పుండ గలుగుచున్నారని
“గాంధీ మహాత్ముని ఆరోగ్యము క్రితముగా చురుకుగా వృద్ధి నొందుచున్నది. పాలును పండ్లును పృథానాహారముగా నున్నది. ఆహారమును లేచి కూర్చుండియే భుజించుచున్నారు. మంచమున కొక కొక్కె మమగ్నబడినది. ఆయన లేచి కూర్చుండ గోరనపుడు దానిని వట్టుకొని యిత్తుల సహాయ మక్కరలేకుండయే లేచి కూర్చుండ గలుగుచున్నారు. మహాత్ముడు మిక్కిలి చిక్కిపోయెనుగాని యిపుడు వారిముఖమున సహజతేజము మరల ప్రకాశమాన మగుచున్నది అతి సీరసస్థితిలో నున్నందున మంచము దిగినడచుటకు వైద్యులను మఱినియ్యలేదు. గాయమునుండి రసి కారుట పూర్తిగా కట్టిపోయినది. రెండువారములలో పూర్తిగా మానును. వారికి స్థితిలో కావలసిన సుఖపాయము లన్నియు ఎట్టిలోటును లేకుండ జరుపబడుచున్నవని” 26, 27 తెదీలలో సానును వైద్యశాలలో నుండి వచ్చినవారి కరు బొంబాయి క్రాకలు పత్రికకు వ్రాసిరి.

మహాత్ముని సందర్శనము

మాలానా హేతారి, మాలానా మహమ్మదాళీ, హకిం ఆజ్ఞాభాషాగార్లు 28 క తేదీ మధ్యాహ్నము మహాత్ముని సందర్శించి అరంగుల సేపు మాటలాడిరి. 28 క తేదీ సాయంత్రము పూనాగరిమున రేహార్షి టుఖో జరిగిన హిందూ శిష్యుల వాదాడు అవ్యసీ చిరి. (ఆ. పే).

రాజగోపాలాచారిగారి ప్రకటనము

పూనాగరిమున కేగి మహాత్ముని సందర్శించిన శ్రీహక్ నీ. రాజగోపాలాచారిగారిని పూనాలో హిందూ పత్రికావిలేఖరి సందర్శింపగా వాటిలు నడిచిరి.

“మహాత్ముని ఆరోగ్యము కలుగుచున్నదిగాని యింక మూడువారములకరకునుండ వైద్యకాలమునే యుండాలెను. పిమ్మట నొక ఆరోగ్యస్థానము (బానిసరీయం) కిసము రెండునెలలైన సందర్శనలెను. అప్పుడుగూడ మహాత్మునియొద్ద సమర్థుడగు నొక వైద్యక్రేమకుండక కిప్పున. అటును జరిగినగాని వారికి సమూహాత్మకము కలుగుదు. దాకరుగూడ యటులనే తెలిపెనని వింటిరి. ఆయన ఆరోగ్య కమిషనును గూర్చి తప్పు మరే విషయమును గూర్చును యాధిభిలో ఆజినతో సభాపించగూడదుగాని జరిం విషయమును గూర్చి నగంభావము కుమియించ జరుగ నేరేదు ఆజిన అభి పాఠములలోను ఆత్మ పాఠములందును సంకల్పబలమున మార్పులు మాత్రమున కలుగలేదు. ఇప్పుడాంగ్ల దేశమున ప్రభుత్వము మారింది. పరిపాలన మునందెను భిములేని కార్మిక పక్షమువారి ప్రభుత్వము వచ్చింది. ఈమాన్వ కలనినో యుండియో దొంగినమువారు తప్పు తప్పులై తిప్పుకు దిద్దికొనుటకు మహాత్మునిదిదగ్గరే జడలియుండురు.

ఈ మార్పులనే దొరతనమువారి రింకను మహాత్ముని గుడుకల చేతులకపోవుచున్నారు. కార్మిక ప్రభుత్వమువారు సాహసించి మహాత్ముని నిడుదల చేసెదని నేను నమ్మకలకు న్నాను. ఇప్పుడు వైద్యకాలము మహాత్ముని సందర్శనము కట్టి రోగియును కలిగింపక సర్వసంధియును నమహాత్ములు చేయయందుట భాత దేశీయులందఱును చాల సంపించుమిన్నారు. మహాత్ముని వెంట కి దలవలెని అన్ని పక్షములవారు నేగ్గిన యుగా కోరుచుండగా వలెల చేయి మల మహాత్ముని కారాగృహమునకు పంపినదో ప్రజల కిహమితుగు శాసనము కలుగకమానది రాజగోపాలాచారిగారు తెలిపిరి.

మాలానా మహమ్మదాళీగారి సంతాపము

28 కతేదీ సాయంత్రము మాలానా మహమ్మదాళీ గారు వైద్యకాలము మహాత్ముని సందర్శించి అరంగుల సేపు మాటలాడిరి. మహమ్మదాళీగారు మహాత్ముని గదిగోనుండి వెలుపలికివచ్చి పుడు వారి నేలము అభ్యజలపూరియై యుండెను. ఆయన రంభము వాపుకొనలేక కెక్కికెక్కి ఏడ్వసాగెను. అంతలో నొక మిక్కిదాయకము నయించి ‘చాలనేపు స భాషించితిరా’ అని అడిగెను ‘లేదు మిక్కి మాయమంటి నీ గాని అధికముగా మాటలాడనేలేదు’ అని మహమ్మదాళీగారు నడిచి. అంతలో ఆవైద్యకాలము చిత్తుచు బడయుచున్న మహాత్ముడియొలు పలువురు మహమ్మదాళీగారి యటులు చేరి వాచేతులను నుద్దించు వాడృష్టి నొచ్చించి వారి సంతాపమును నివారింపిరి.

29 క. తేదీని దేశభక్త కొండ మేటప్పయ్య మఠముగానను పండిత జగదరలాలు శివహా గారును మహాత్ముని సందర్శించిరి. 27 క తేదీని మండిక మోతీలాలు మహాత్ముని సందర్శించిరి. 28 గానను మహాత్ముని సందర్శించిరి. (హిందూ)

హంగరీ పుష్ప నిర్మాణము
ను పరిశీలించి అర్థి నిర్మాణమును జాగ్రత్తగ నడిపించు
టకు వాషింగ్టన్ నుండి హరీ రంగు గార్గు నియమించిరి. ఆ

విషయములందు అభిమానము గల వారందరికిని ఇది సంకసమున గల్గించు ననుచున్నాము.

పీఠాధ్యక్షులు విశేషములకు వోపుచుండుటచే పరీక్షా లాఠిలుగారిని కలిసికొనలేక పోయెను.

అమెరికా అధ్యక్షుడు వదిలి వెళ్ళుట రీతిగారు ప్రయత్నించుచున్నారు.

సాంఘికోద్యమము

వెళ్ళుటలదని మున్నోరినీ గారు కష్టమును ఈ వాచారమును జూపిరి. (బిటునులో కార్మిక ప్రభుత్వము వచ్చినంత మాత్రాన ప్రపంచము తాముమాత్రం గాదని. (బిటిపు సామాజ్యములో గూడ కలవర నుండదని. వర్జీనాల్సాగారు అతివాదులతో జేరవలసి.

అధినివేతములు, అధిక విషయములు, కార్మిక ప్రభుత్వ విషయములను చక్క తెలుసుటకు సహాయముగైకొని లూయీ కర్నా గారు నియమింపబడిరి.

కామన్స్ కు వచ్చిన ముఖ్యమంత్రి పంచన మంత్రి కార్యకర్తని నియమింపబడిరి.

ఇనుపదారుల సమ్మె

తగవు పరిష్కారమగుట

ప్రయత్నములు ఫలించుట

రైల్వే సమ్మె పరిష్కారమొనరి.

వరకులు రైల్వే కర్మిని యొన్నవని (బాంబీగారు తెలుపుచున్నారు. నేడు బండ్లను వదులుటకు ప్రారంభించు ననుకొనుచున్నారు.

విశేషాంగ ప్రతినిధులందరిని వాంఛే మున్నో వాల్సాగారు కలిసికొని మాట్లాడిరి.

ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యము

జగులుల్ పాపాగారి విధానము

ఆయన కార్యక్రమము

కయిరో, జనవరి 28:—జగులుల్ పాపాగారు 11/2 గంటలు రాజుతో మాట్లాడిరి. ప్రజలు బహుభాషను బట్టిరి. పార్లమెంటులో వాత్సల్యమును సత్కరించిరి. వాల్స అధ్యక్షుడవలె సాగించుచు నే యుండును. ఈజిప్టు, సుదాన్ దేశములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును సాధించు కార్యక్రమమును తన మంత్రిత్వము అతలంబించు ననిరి.

జగులుల్ పాపాగారి సత్తిలకము శ్రీమేతుల పానమును కూర్చుండెను.

మంత్రివర్గమువారి పేర్లు

కయిరో, జనవరి 28:—ప్రారంభ ప్రధానామాత్యుడగు ముహ్మదు పాపాగారు విద్యాకాళామంత్రి, అధికమంత్రి తిమిక్ పాపాగారు, ఇతరులూడ ప్రార్యము ప్రధాన మంత్రి నే యుండెను. ధర్మపత్నివంశము మంత్రి, జుబుల పాపాగారు యుద్ధమంత్రి పాపాగారు పాపాగారు, విశేషాంగ మంత్రి కాకాఫ్ పాపాగారు.

జగులుల్ పాపాగారు ప్రధానామాత్యుడుగను, రోజును మంత్రిగ నుండును.

క్రొత్త విశేషాంగ మంత్రిని కలిగివచ్చు మంత్రినిగూడ నియమించిరి.

క్రొత్త మరల బ్రాన్స్ పోర్ట్ విషయావధి విషయము జేరినది. జనవరి 16 తేదీని యజమానులు జేసిన తీర్మానమును నాకాశ యజమాని అంగీకరించలేదు. అందరూ సమ్మె తెచ్చిన భయమును చూచిరి.

పలాటి నేటు సెవరేటిములు

లండన్ జనవరి 28:—ప్రభుత్వమువారు పోయింకేడు గారిని పలాటి నేటును గూర్చి క్షయపుగారు తెలియజేసిన సంగతులను బట్టి కొన్ని ప్రశ్నలను అడిగెను. కరాములు సెవరేటిము యుద్ధమును పోల్చిచించినయే అంతయు వారే కారకులనియే క్షయపుగారు నిర్దోష మోటుముగ ఒకానుల విధానమును ఖండించిరి. వేర్వేరు బిరుదులతో కారము పంచాక్షతి జేయవలెనని ప్రభుత్వమువారు అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానమువారిని కోరెదను. కొలొను బిటిపువారికి క్రితింపఁబడుట ముట్టి దీక్షపరము తీసివేయవలెనని గోరెదను.

పలాటి నేటులో సక్రమపరిస్థితులను కాపాడుటకును (మెచిన్స్టుములకు ప్రదక్షనలేకుండుటకును రాయబారుల సభ వారికి తెలియజేయవలెనని వరాను ననుచున్నారు.

సెవరేటిము యుద్ధము మంతయు భగ్నమైనది పశ్చిమ ప్రదేశ బిష్కానుచున్నది. పలాటి నేటులో ఈ యుద్ధమును వదలుకోవలె ననుచున్నది.

మేజరు డేవిడుగ్రాహం పోలుగారు

పార్లమెంటు భారతసంఘ గౌరవకార్యదర్శి

బొంబాయిలో నొసంగిన ఉపన్యాసము

ఈనెల 28 వ తేదీ సాయంత్రము బొంబాయి నగరమున కాన్టీజుంగ్ మేజరు డేవిడుగ్రాహం ద్వారకదాసు గారి అధ్యక్షతన కేంద్ర బొంబాయిలో జరిగినది. “కార్మిక ప్రభుత్వము భారత దేశము” అను విషయమునుగూర్చి ఆసభలో పోలుగారు వచనము నిందిరి.

భారతీయులు సరియగువారైనను పనిచేసినచో స్వరాజ్యము ర్వోలో ముఖంబించువిషయమున కార్మిక ప్రభుత్వము వారు సర్వశక్తులను వినియోగించి పనిచేసెదమని నేను యాభిగా చెప్పుటలని మొదట ద్వారకదాసుగారు నడిపిరి.

మేజరు పోలుగారు లేవగానే ముఖ్యమంత్రి చెలగను కార్మిక ప్రభుత్వమువారి అజ్ఞానసారము నేటిపుడు మాటలాడుట లేదు. వారు కాకట్టియుత్తరువు నియమింప. ఏభర్తములకొరకు (బిటిపు కార్మిక ప్రభుత్వమువారు పనిచేయుచున్నారో వానిని నేను విడిచివేదను. (బిటిపు దేశమునం దిట్టిల జరిగిన ఎన్ని కలసందర్భమున నవటి కార్మిక ప్రభుత్వమువారు చేసి ప్రకటించునందని యన్నీ యను సరిగా కల్పించి కలది న వి. సంఘమున సుకముద్దతిని వివేచనమును కలిగించుటకు వారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఎల్లవారును న్యాయభర్తముల కొరకు రైల్వేదార్శములతో పనిచేయవలెనని వాల్సోయి. వారల్లు కోట్లలో భారతదేశమువారి దృష్టిపథమునందే యున్నది. ఏలవగా భారతదేశమునందు విన్నవించునారె యున్నారో అంతయుని నిష్పాదములు (బిటును దేశమునందు గూడ నున్నాయి. భారతదేశమునం దిదివరకే యుగంకీయ యంత్రము పనిచేయుచున్నది. అంత్రము సరిగాపని చేయుచున్నదా లేదా అనువిషయమున భిన్నాభిప్రాయము నుండవచ్చును. అంత్రమును మేము విడిచివేయుచు చెప్పుటకంటే భారతీయులు వానిని చేబూని ముందుకువెళ్ళి వానిని బాగుచేయవలెను. వానియందు గల లోపములను మెల్లడింపవలెను. ఇప్పటికి బిటిపు కార్మిక ప్రభుత్వమువారు పదయుగంకీయ స్థానమును బడయుటకు వారు దీర్ఘ కాలముగా పోరునడిపిరి గాని వారందుల కాజేయుచున్న ప్రభుత్వ మంత్రముతోనే పనిచేసిరి గాని వానిని తిరస్కరింపలేదు. ఈజిప్టును బడయుటకు దౌర్జన్యమును సాధనముగా కొని రాదనీ వారు నిరంతరమును బోధించుచు నేయుండిరి. కార్మిక ప్రభుత్వమువారి కొక్క ప్రతిక మాత్రమేగలదు. ప్రతిపాపముల వారికి చాల ప్రతికలుండెను. ప్రతిపాప ప్రతికలు కార్మిక వాడుకుల ప్రసంగములను సరిగా ప్రకటించు పోవుటయే గాక ఆపార్థములను కల్పించుచు వారికి చాల అపకారమును గూడ చేసియుండెను. అటులయ్యెను వారు చలింపఁ దీక్షతోపనిచేసి ముందుకు రాగలిగిరి. (బిటును దేశములో ప్రజములుగానున్న రెండు ప్రభుత్వములుగూడ కార్మిక ప్రభుత్వము ప్రతిపాపముగా నేయుండెను. కార్మిక ప్రభుత్వమువారు పోషి న్నుట అంతర్భాగమును సరిగా గ్రహించుటందే ప్రతిపాపములను లు కార్మిక ప్రభుత్వముల కేలకమాపాదించునాగె. సంఘమునకు వకారము చేయుచున్న వారి సంపదిన కార్మిక ప్రభుత్వమున చేర్చుకొనిరి. (బిటును దేశమునందున్న కాలనీజిల్ (బిటియల్స్) నందరిని యునున్న కొనుటకు తీసికొని వైకాళ్యము వారి ప్రభుత్వమునకుండెను. స్వయం నిర్ణయసూత్ర మున్న దేశములకును వర్తింపఁ బడవలెనని వారుకోరిరి. అందులకు వారు దేశమునం దుపన్యాసముల కొనంగలరుగా. పార్లమెంటుసభ కన్నటికిని ఉపసంఘ సభల కన్నటికిని తప్పకుండ వెళ్ళుచుండిరి. అధికారము వచ్చినపుడు ఆ చరణలతో వెట్టదలచిన చట్టములను నిద్రపరుచుమండిరి. వారికి ఉపదేశక సంఘము గలను. ఆత్మవర్ధన కేంద్రీ విశ్వవిద్యాలయములం దారేదనగా ఈ సంఘములలో సభ్యులుగా నున్నాను. ఆ సంఘమువారు విషయార్థము మొనరించి కార్మిక ప్రభుత్వము కార్యనిర్వాహక కర్తలను నకు పంపుచుండిరి. వారల్లు పద్ధతచిన చట్టములు త్వరలో పార్లమెంటుసభలో నుకపాదించుదును. భారతీయులుగూడ నాచుద్ధతి ను చేయగోరెదను. స్వపరిపాలనావిధానమును నిద్రపరుకొరెదను. భారతదేశమున చాల సమస్యలున్నవి. వానిలో కొన్నిటిని దేశీయులే పరిష్కరించు కొనవలెనుగాని వానిని కార్మిక ప్రభుత్వమువారు పరిష్కరింపజాలరు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కై రాజ్యము అను పదములు తరుచుగా నాకీ దేశమున వివచించు న్నవి. ఆపదమున కేమియుద్ధము? మిగిది లభించిన మిగిలి

చేసెదమ? మిగిలి వర్గవిభేద సమస్యను పరమతసహన సమస్యను (హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య) పరిష్కరింప గలిగిరికాకే నేన విషయమున విశ్వాసమును నిద్రపరచితిరా? స్వతః సంస్థానముల కొక విధాన మేర్పరచితిరా? మిగిలి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము లభించుటకు సాధనముల నిర్ణయించితిరా? ఈ సమస్యలను గూర్చి కేవలమున పలువురితో మాటలాడితిని గాని వారి యభిప్రాయములన్నియు భిన్న భిన్నములుగానే యున్నవి! ఈ కేమనందన్న వివిధరాజకీయ ప్రభుత్వముల కరినిధుల సంవరని న మావేక సర్వపత్రము. వారు కోరుత తేదీ అందులకు సాధనము లేవి? పార్లమెంటువారి కర్తవ్యమేదీ? అను విషయములను వారు గ్రహించుటల చేయవలెను. ప్రస్తుత మావిషయములను ఏరేఖ ప్రభుత్వములను గూడ పరిగా గ్రహించిట్లుకదదను. ముందు సర్వశక్తులను జాతీయ సమ్మేళనము జరపవలెననియు, ఆ సమ్మేళనమున కన్ని ప్రభుత్వముల కరినిధులను ఆహ్వానింపవలెననియు వారందరును కలిసి ఒకవిధానమును నిర్ణయింపవలెననియు కొందరు నూచించిరిని వింటిని. అదిమంచి నూతనము నును. వానిని కార్మిక సంఘమువారి రెండు వామానించెదను. ఈరీతిగా కార్మిక ప్రభుత్వమువారు చేయవలెనని నాకీ యాన భారతీయులే నిర్ణయించి వారికి తెలిపినచో వారెంతవరకు తోడ్పడగలరో అను విషయమును గూర్చి ఆలోచించుటకు కార్మిక ప్రభుత్వమువారు నుముఖులయ్యెదరు. ప్రధానమంత్రి రామ్మో మెగ్నోల్లాగారు భారతీయులకు పంపిన సందేశమును నేను హిందూ ప్రతికలో చదివితిని. అతని అభిప్రాయములు చాల సమంజసముగా నున్నవి. ఈ దేశమున కాననానుకూల ప్రభుత్వమును, విప్లవప్రభుత్వమును సంఘర్షణము (వలలుగా నుండగా స్వపరిపాలన మెట్లు లభించును. దౌర్జన్యము వలన స్వపరిపాలనము లభించునని తెలుచుట గొప్పపాఠాటు. ఇప్పుడు భారతదేశమునందుగల రాజకీయ విధానమునందే ట్టిలోపమును లేదని కార్మిక ప్రభుత్వమువారి రెండు ప్రభుత్వముల తెలుచుటలేదు. వానియందు స్వప్రయోగము లోపములు చాలవలెనని వారెంతవరకు. మిగిలి ప్రభుత్వములను సక్రమముగా చూపుచు నివారణోపాయములను గూడ నూచింపవలెననియే వారు కోరుచు న్నారు. ఆంగ్ల దేశమున నేడు కార్మిక ప్రభుత్వము బాధ్యతకలిగిన ప్రభుత్వముగానున్నది. ఆ ప్రభుత్వమువారు విప్లవపద్ధతుల కంగీకరింపరు. వారు కాననములకు బద్ధులయ్యెదరు. మెగ్నోల్లాగారు ఆకాలోచింపగా త్వరపడి అట్టి సంజేయమును పంపిరిని హిందూ ప్రతికానుపాదకడు వ్యాఖ్యానము చేసెను. మరెట్టి సంజేయము రాగలది సంపాదక దూహించినో నేను గ్రహించజాలకున్నాను. లండన్ లో దే గారిని హత్యచేసిన విషయమున తమ యాగ్రహమును తెల్లడించుట కంటిపాపాకార్య సంఘమువారి కొక సభను జరిపిరిని నాకు తెలిసినది. చిత్రిత్రాంతి లెవారు చేసెను దౌర్జన్యముల వాడేమింటు బట్ట కథలను జరుపుటవరకుని నేను స్పృహను కలపించలేదు. ఇట్టి దౌర్జన్యములకు వెలుది స్వపరిపాలనము నొంగువారు బిటిపు సామాజ్యమునం దెవ్వరును లేరని మెగ్నోల్లాగారు తెలియజేసిరి. ఈ దేశమునందలి ప్రతిపాపములను వెళ్ళి కేపుటి కేపుడు (బిటును దేశమునందలి కార్మిక ప్రభుత్వమువారి సరిగా నేతియ జేయుటకు భారతీయులు తమయ ప్రతినిధిత్వములకు పంపుమందలెను. పార్లమెంటులోనున్న భారతీయ సంఘమునకు భారతదేశము లింగమును కెట్టిరహాయణ చేయకుండుట చాల కోరునీయు. అట్లు సుమువారు కార్మిక ప్రభుత్వములకు ముద్రాపాదక కర్మములను ధరించుచుండుటయే గాక భారతదేశపు ప్రతిపాపముల విషయములను తెలిసి కొనుటకు వానిని కొనకులనీ వచ్చుట మూడ రెట్టింపించెడి. ఈయమునందిన గూడ నాసంఘము సభ్యులే వెట్టుకొనుచున్నారు. సర్వ తేజబహదూర సుప్రార్, రే మా, శ్రీనివాస గామశ్రీ గార్లు (బిటును దేశమునకు వచ్చి క్లాఫునీయుగా పనిచేసిరి. ఇట్టివారిని హెచ్చించుచుండు రియగా (బిటును దేశమునకు పంపుమందలెను. కార్యపరిష్కారమును గూర్చి కార్మిక ప్రభుత్వములోని శ్రీమంతులందరినిగూడ చాల విచారము కలిగింపని పోలుగారు నడిపిరి. (అ. వె.)

ఆలిఫురు మహమ్మదీయ

విశ్వవిద్యాలయము

వైసుఫాస్సలరు పదవి

ఆలిఫురు మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయమునకు సాచివైదా ఆప్తజు ఆహ్వానముగా గారి వైసు ఫాస్సలరుగా నియమించుటకు గవర్నరు జనరలును భారత ప్రభుత్వ కార్యకర్తల వారును సంగీకరించిరి. (అ. వె.)

గవర్నరుగారు పితాపురము సందర్శించుట

మహారాజాగారికి బిరుదము నెసగుట

పితాపురం జన 24:—మహారాజగవర్నరు విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు, ప్రభుజీయు, కోనను స్మితుగారు ప్రేమేలు పెక్కుటర్, మేజరు డి. పి. బాప్టిస్టుగారు, సర్జను, మేజరు బి. ఎస్. బాప్టిస్టు, కెప్టెన్ జె. ప్రాబుగార్లతో సేటికేదయము పితాపురం విచ్చేసిరి.

1922, జానమనములో పితాపురం మహారాజాగారి కోసం బడిన మహారాజా బిరుదముయొక్క సనదును స్వయముగా నిచ్చుటకై యిచ్చుడు గవర్నరుగారు వచ్చియుండిరి.

చక్కగ అలంకరింపబడిన రైల్వేస్టేషనువద్ద ప్రభువు గారిని, మహారాజాగారు, జిల్లాకలక్టరు హెచ్. ఆర్. హగ్గిస్సు గారు, జిల్లాపోలీసు నూపర్నెంటువిల్లింగ్డనుగారును సన్మానించిరి.

ఒకరికొకరు యెరుకపరచుకొనుట జరిగినపిదప, గవర్నరు గారు మోటారుబండిపై రాజాగారికోటలోనికి బోయిరి. అచ్చట సనదును ప్రసాదించుట జరిగెను. దారిపొడుగున ప్రజలు యిరు ప్రక్కలను గుంపుగుంపులుగా ముగిమాయమండిరి. అచ్చటచ్చట ఆర్షీలు గట్టి ఆదర్శవాక్యములు రచింపబడినవి.

కోటముంగట పోలీసు దళములు బాదులుగా నిలచియుండిరి. ఈదళములకు వీసించిన పిదప ప్రభుదంపతులు దర్బారు భవనమునకు గొనిపోబడిరి. మంత్రియు మధ్యమన్న సాలంకృత సింహాసములపై వారిని కూర్చుండజేసిరి. కలక్టరుగారు ప్రభువు గారి కుడివైపునకు, మహారాజాగారు యెడమవైపునకు, యువ రాజు లిరువురును వెనుకను కూర్చుండిరి. గవర్నరుగారి పరివార ముగూడ వెనుకనే కూర్చుండిరి.

కాకినాడ, పితాపురములందలి ముఖ్యులగు మహాజనులు చాల నుండి వచ్చిరి. అందు, సి. బి. ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడు, డి. శేషగిరిరావు కె. నూర్జనారాయణమూర్తి, రా. సా. వెంకటరావుగారు గలరు.

సనదునిచ్చును గవర్నరుగారి కిట్లుపన్నసిందిరి.

గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము

మిమ్ములను మీస్వగృహమునందు ఇంతకు ముందొకసారి జూచుభాగ్యము నాకు గలిగియుండెను. నేను స్వయముగావచ్చి మీరు సాహిత్యమునందు విద్యాభివృద్ధియందు పాటుపడి, ప్రజా శ్రేయమునకై యొగ్గిన ఘనకృత్యములవలన అర్హులై గడించి యీబిరుదసనదును స్వయముగావచ్చియున్నారని నాకుచేసిన వాగ్దా నమును నెఱవేర్చుకొనగలిగినందులకు సంతసింపచున్నాను. నా భార్యగూడ నాతో వచ్చి, స్వయముగా విదంపతు లిరువురు ప్రజాభిమానముగలిగి వారికిజాపురున్న బౌద్ధార్యమును గుర్తింప గలిగినందులకు ఆనందించుచున్నాను. మీరు ప్రజల యుప యోగాధ్యక్షులు చేసిన ముక్తములన్నటిని నేను పేర్కొనుట యన వసరము. ఇచ్చటకు వచ్చియున్న వారందరికి తెలియని విషయము గాదు, మీరు ప్రజాభివృద్ధికై యొనర్చినకార్యములకు తగురీతిని ఇట్లు బహుకరింపబడితిరని తెలియుటకు, మీమక్తములనలలాభ మునుపొందిన యాజిల్లాప్రజలను, రాజధానిలోని యిరువులను గూడ సంతృప్తాంతరంగు లయ్యెదరు. మీరు నిమ్మజాతిప్రజల నుద్ధరించుటకు గాను జేసినకార్యము లన్నియు, ధనాధికులై తమ విధుక్తములను మనచున్నవారికి నిదర్శకములుగా నుండును. సిరియుంపందయు గలుగువారికి, భాగ్యరలుగూడ ఎక్కువ గలనను విషయమును మరచుచున్నారు. పెద్దసంస్థానములు, అధికారమును గలవారు పేదవారలను హేళనజేయుక వారిని ఉన్నతస్థితికి దెచ్చుటకు ప్రయత్నింపవలెను. ఈగౌరవము మీకు అభించిన సందర్భమున విమ్ము అభినందించుచు, మీరు ప్రారంభించిన యుత్తమకార్యమును చిరకాలము కొనసాగించునట్లు మీకు ఆయుధాగోగ్యములను దైవము ప్రసాదించునని నమ్ముచున్నాను.

ఉత్కృష్ట కార్యమును ముమ్మందు దలంచునపుడెల్ల, నేను గవర్నరుపనిలోనుండి యొనర్చిన చివరకార్యముగ, చక్రవర్తి గారికి రాజభక్తి జూపుటయందు ఆదర్శప్రాయమును, స్వదేశమునందు మానవకోటియంతటి సౌఖ్యమును పెంపొందించుటకు నిరంతరము పాటుపడుచుండిన విశాలహృదయు లగు గౌరవ నీయులకు కానుకనొసంగియుంటినిని సంతోషముగా భావించుచుందును.

మహారాజాగారి ప్రత్యుత్తరము

గవర్నరుగారి యుపన్యాసానంతరము మహారాజాగారు హాసితగానుడిరి:—మీరు స్వయముగ వర్ణనామునకు విచ్చేసి

యీసనదు నొసంగినందులకు హృదయపూర్వక అభినందనము లర్పించుచున్నాను. స్వయముగావచ్చి యిచ్చుటవలన ఈ బహు మతియొక్క విలువ అతిశయించినది. నన్నుగూర్చి మీరు నుడి విన ప్రశంసయంతికును నేను అర్హుడనుగానను విషయము నాకు తెలియును. అయినను దైవకృపవలన నెప్పటికైన అర్హుడనగు టకు ప్రయత్నించెదను. మీరు నాయొక్క రాజభక్తివిహూర్తి ముచ్చటించిరి, మాకుటుంబమువారు తరతరములనుండి రాజ భక్తిని మాటలవలననే గాక, కార్యములవలన గూడ జూపి యుండిరి. ప్రభువుగారు నేను జేయుచున్న యీ స్వల్పకృ త్యములను గుర్తించుటకు దయవలదిరి. నేను నాపితామహుల నాటినుండి, వచ్చుచున్న యీసాంప్రదాయమును పోగొట్టు కొనకుండుటకు ప్రయత్నించుచున్నాను. జేకేయు లకు ఈ రీతిగా సహాయపడుటకు నన్ను తగినస్థితియు దుంచినందులకు సర్వేశ్వరునకు నెంతయు కృతజ్ఞుడను, నాకు దైవకృపవలన నింకను మంచినసతులు గలుగగలకనినమ్ముచున్నాను. నాపిల్లలు గూడ, మాపూర్వుల సత్కార్యములనే ఆచరింపగలుగునట్లు చేయవలెనని దైవమును ప్రార్థించుచున్నాను. (హర్షధ్వనులు)

పిదప గవర్నరుగారు మహారాజాగారికి సనదును ప్రసా దించిరి.

పురమందిరము, మహిళా సభ

శంఖు స్థాపనము

దర్బారు జరిగినపిదప పురమందిరము, మహిళాసభ భవన మాకు శంఖస్థాపనము జరిగెను. ఏమూత్రము ప్రాజుభ్యులునకు వచ్చిన ప్రతివోటను ప్రజలు లిను సాంఘిక విమలములను చర్చించుకొని, వ్యాయాములలోను, శుక్తికాశతననునందు తీరిక నమ యములగు గడుపుట యాచారమై విశ్వవిద్య. ఇటులకు పిక పుర మందిరము, దానితోబాటు పిక్కిలు ఆనందముగాన ఇట్టి మంది రమొకటి కొత్తపేజీలో నిర్మించుటకు యోర్పిటు జరిగెను. ఈ మందిరమును కీ. శే. దివాను ఎం. నుబ్బరాజుగారి నామమున స్థాపించెదరు.

కొత్తపేజీలో అలంకరింపబడిన మందిరంలో పురజను కెల్ల జుభ్యను గవర్నరు దండతులను సన్మానించిరి.

శంఖస్థాపన జేయుచు గోమయ మహారాజాగారు గవర్నరు ప్రభువుగారు గత 12 దేండ్లలో మహారాష్ట్రమునందు ప్రజల సాంఘికాభివృద్ధికై యభిలాష జూపియుండిరిని ప్రశం సిందిరి.

గవర్నరుగారు శ్రత్యుత్తరమిచ్చుచు పితాపురం ప్రజలు యిట్టి శివార స్వభావులును, ప్రజాభిమానము గల మహారాజా రిపాలనము లభించినందుల కెంతయు అభ్యుదయంతులని జెప్పి, రాజావారి శుక్రతయలను శోకసారి ప్రశంసించిరి. మహారాజావారు గవర్నరు దంపతులు సంఘ శేఖరై జూపు యభిలాషను గూర్చి ముచ్చటించిరి. తన భార్యయు తాను ఇం డియాదేశమునకు వచ్చినది మొదలు భారతీయులకు యెక్కువ సౌకర్యము కంఠాభివృద్ధి గలుగ జేయుటకే పాటుపడుచుంటి మనియు, ఈకార్యము యేప్రాంతములోనున్నను జేయుచుంటి మనియు, బ్రిటిషుభాతివాదను భారతీయులను యెక్కువ స్నే హముతో నుండునట్లు గావించుటకే యీకార్యమును జేయు చుంటిమనియు గవర్నరుగారు నుడివిరి. అట్టి స్నేహమును పెం పొందించుటకు సాంఘికభద్రులు అవసరము. ఇట్టిసంఘములను స్థా పించుటకు యీమహారాజా వ.టివాడు అనేకమున్నవో సర్వి రముగా భార్యను సేవజేరగలరు.

గవర్నరుగారు వెండి తాపీతో ఒక రాతిని పునాదు నందుంచి శంఖ స్థాపన మొనర్చిరి. ఆప్రాకారమునందే శోక స్థలమునందు మహిళాసభకు శంఖ స్థాపన మొనర్చిరి. పిదపవారు మహారాజావారితోగూడ కోట లోనికిబోయిరి. అచ్చట పితాపురం తాలూకా బోర్డువారి అభినం దన కృత్యమును అనుగొనిరి. ఇది చక్కని వెండిపెట్టెనొనిమిచ్చి యొనచుడిను. ఇతమును అధ్యక్షుడైన డి. ఎల్. కాశ్రిగారు చదివిరి. గవర్నరుగారు యారితిగా శ్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

తాలూకాబోర్డు అభినందనపత్రికము

గవర్నరుగారి ప్రత్యుత్తరము

జేటిసాయంకాలము అదశిబడిన పితాపురం తాలూ కాబోర్డువారి అభినందనపత్రికమునకు గవర్నరుగారు యారితిగా ప్రత్యుత్తర మొసగిరి:—

మీరునాకు విషయపూర్వకముగ స్వాగత మొసంగినందులకు అభినందనములు. నేము పితాపురమునకువచ్చి, నేటి ఉదయము జరిగిన సందర్భము మానమును మహారాజావారి కోసంగు యవక శ

ము లభించినందుకు అమితానంద భరితులగుచున్నాము మహారాజావారి శుక్రతయలను, బౌద్ధార్యమును ప్రత్యక్షముగ నను భవించిన మీరు మాకుంటే యెక్కువ యానంద భరితులయి యుండును.

భూమి శిస్తు

ఈ గంధ్యము మీరు జేయునట్లుది ఒక్కయది. మీ బోర్డు యానందమును మహులగుచున్న భూమిశిస్తు శుక్రతయలను గవర్నరుగారు సుపయోగించుకొన జేయుచున్నార. ఈవిషయమున నేను నాప్రభుత్వశక్తిమువారితో గలసి విచారించి యుంటిని. మీరు యేమి సరిగా కోరుచుంటిరో యాచ జోధ పడుటలేదు. మీబోర్డువారు భూమిశిస్తునందు రూ. 500000 రి. వైలు భాగము ప్రసించు చున్నట్లును, మీస్వర్గి ఉపయోగ ము కోరకు రూ. 500000 రి. వైలును వైగా మనము జేయు చున్నట్లును తెలియుచున్నది. అనగా ఒట్టర్ల ఇను ప్రకారము తాలూకా బోర్డుకు యట్లులనింఁత భాగము మీకు ముట్టు చున్నది. మీకోర్కెను నేను తిష్టగా అక్కడ జేసికొని యుండ. వచ్చుకు. అట్లయి వో నాకు బాగుగ తెలియజేయుచు గోరెదను. కాని, నాకు తెలియ జేయుబడినది స్థిరమునకు, ఏ.భభుత్వము వారును మీకు యింతకంటె అధికము ప్రయోజనము దలంచెదను. నేనువిచారించినాడ, మీబోర్డువారు సామాన్యపు వ్యయమునకు ఆదాయము రూ. 8, 494 యెక్కువగా నుండుటచే, ఆరిగిస్ట్రీ సంతృప్తిగముగా నున్నదని తెలియుచున్నది. వచ్చేసంవత్సరము నుండి, తాలూకా ముఖ్యసామలలో నిశామింపబడిన వైద్యో ద్యోగులచేతనములకు రూ. 6700 క్కయము తగ్గిపోవునను గంగతిమీకు తెలిసియుండును. ఇటుగమున్న కర్షకము ఆంధ్రము నందు మీకు ఆదాయముకంటె భిన్న అధికముగటచే చేతిదర్శి ముయేమియులేక యేపని ప్రారంభించియుంటిరని నాకు తెలియును. కాని, జిల్లాబోర్డువారు మీకు కలముధనము నుండుగా నిచ్చి యుండిరిని తెలియుచున్నది. కాన ఆ యెట్లంది గూడ కొద్దికా లచులో బోగిపోగలదు. అందుచే మీ ఆర్థిక విషయమున వేరే మియు జేయనవసరములేదని నెదలించుచున్నాను. అనిజెప్పి గవర్నరుగారు తాలూకా బోర్డుసభ్యుల స్వాగతమును వేరొక సారి అభినందించిరి.

పాడుంకాలమునందు మహారాజావారు గవర్నరు దంప తులకు ఒక కవిం ను జేసిరి. ఫోరు ప్రా గారిముందు యీ కవిండు జరిగెను. యట్లు ప్ర కృత్యుల స్థలమంతయు బాగుగ నలంకరింపబడినది. అక్కమండి వచ్చియుండిరి. అందు ముఖ్యులగు మర కొందరితో గవర్నరుగారు పరిచయము గలుగజేసికొనుట వేకకాళము గలిగెను. పిదప మారిజుక కంపెనీ వారిచే అల్పసారములు అనుర్పడియును. ఫల మారాంతరము, సంగీత కాలక్షేపము జరిగెను. ఆవేళుకొట లోని జంతువుల సందర్శించుట జరిగెను. వింత వింతలగు పాణధు చా గాల్పాతితో ఉత్సవము ముగిసెను.

నరసాపురములో తాలూకా సమావేశము

ఫిబ్రవరి నెల మూడవతేదీన జరుగును ఫిబ్రవరి నెల మూడవతేదీ ఆదివారమునాడు ఉదయము 8 గంటలకు నరసాపురములో వై. ఎస్. కే. వి. నాటకకాల లలో తాలూకా సమావేశము ప్రారంభమగును. అధ్యక్షుడు చెడవతేదీ సాయంత్రమునకు నచ్చును. పండిత వ్యాపీకేళేశ్వర గారుగూడ వచ్చెదరు. తాలూకా హిందీప్రచార సమితిని ఏర్పాటుచేసెదరు. హిందీభాషాభిమానులందును ముఖ్యముగా నధ్యక్షురూప్రార్థితులు. మండిల కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభగూడ మూడవతేదీన నరసాపురమునందు జరుగును అని మాధవరావుగా రు నరసాపురమునందే నేడు (30 వతేదీ) కంటి గార్తపంపిరి.

తేలునుండు

వెల సీసా 1-కి రూ. 0-8-0. వి. పి. సహ 0-12-0. తేలుకాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేషవాధ గలదు. తేలు కాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధ నరములవెంట పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినవోటను బండపారునటులు చేసిన బాధ తగును. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. కుట్టినవోట కొంచము మందు పోసిన బాధ మాయ మగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియంట నుండదగినది. అమ్మకాంచినము డివో, నుదరాసు - బోంబాయి

యు వెలెడ్డ ప్రేమ్ముచును & వుల్ల రగాదాలను, మోసము
చు. పరిష్కారముచేసి శిక్షించుటకు ప్రత్యేక న్యాయస్థానము
నేర్పరచి న్యాయమును & లుగ జేసినను అమెరికా అభ్యుదయ
తెలియజేసిరి, దీనివలన నవంబరులో జరుగు ఎన్నికలకు కొత్త
సమస్య ఏర్పడును. మాలిడీగారిస్థానే ప్రవేశించుచున్న
వనెటకు బాకానన్-గారు చుడుకు & ఘోషము ఆలస్యము లేక
పంటనే గడువేయవలె ననుచున్నారు.

సర్, వాటిబుట్టా:—మీరు ప్రారంభించునట్లు కలాకాల
లో నొకగడుదొడ్డు, రాష్ట్రీయకాళోద్యోగములకును అభిల
భారత కాళులకును తగినవిగనుండువా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—ఇంకొకటి కాళుల భారతీయులను నియమిం
చుటకు బదులు భారతీయులకు సుపీయంతకాళు నేర్పరచవలెనని
మీయాభిప్రాయమా గదా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—రాష్ట్రీయకాళులకు నియమింపబడువారికి, సుపీ
యంతకాళు నియమింపబడువారికి అర్హతలలో భేదము నేర్పరు
చుట మీయాభిప్రాయమా?

ఉ:—సుపీయంత నేర్పరాష్ట్రీయకాళులలో వైమె
ట్టు నుండును.

ప్ర:—అట్లునానో నీ రెండుకాళులకు జ్యోతానదగిన
వారిలో అర్హతలవిషయముల భేదముండదా?

ఉ:—ఉండదు.

ప్ర:—అయితే, యెవరు రాష్ట్రీయకాళులలోకి నియ
మింపవలెనని మీయాభిప్రాయమా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—సుపీయంత రాష్ట్రీయకాళు నేర్పరచినను ఇంకొ
కటి కాళుల సాగించుచు నేయుండవలె జనియమియ దెలుపు
నది?

ఉ:—నే కావించుచున్నప్పుడుకెప్పుడైనా, యూర
పీకనుల కొనకుటకు రాష్ట్రీయకాళులకును కొన్ని పదవులను
ప్రత్యేకించవలెను.

ప్ర:—అభిల భారత కాళులకు సంబంధించిన పదవులనే
ప్రత్యేకించవలె నని మీయాభిప్రాయమా?

ఉ:—అవును.

ఇన్స్పెక్టు మాంటూగార్డు ఒక్కటిగా గలిపి విచా
రింపబడిరి.

అధ్యక్షులకు ప్రత్యుత్తర మొనరుడు ఇంగ్లండులో తల్లి
భీమ చేయబడి తారించె యోగ్యులను తరిగిదు చేయబ
డినా రెండు నడుమల నైటుమాంటూగార్డు దెలిపిరి.

సర్ అవామ్యుడు వాటిబుట్టా:— అభిలభారతకాళుల
వారితో ఒకేవిధముల నుండిరి కొద్దిగాను ప్రత్యేకించబడరా
జనియ అర్హతలబట్టియే అధికారము నొసగవలె ననియ మీ
యాభిప్రాయమా?

ఉ:— అవును.

ప్ర:—అయినచో అర్హతల బట్టియు లేదనియ వచ్చినను
ఉన్నతాధ్యోగములకు నియమింప సంగీకరించెదరా?

ఉ:— అవును.

ప్ర:—ఒక్కమాత్రం రాష్ట్రీయకాళులలో భారతీయుల
ను తొలగించువలె వారిసానములను బట్టియులను నియ
మించుట కష్టముండవలె తలచెను.

ఉ:— రాష్ట్రీయకాళులయందు గాదు.

అంగ్లో హైందవులు

సర్, వాటిబుట్టా:—కొద్దికాళులలో ప్రవేశమొనకు
విషయము సంబంధించినవారికి కానములదృష్టితో అంగ్లో
హైందవులను భారతీయులకు పరిగణింపవలెనని కోరెదరా?

ఉ:— అవును.

ప్ర:—కరువార యూరపీయనులతో పరిగణింపబడ
గోరెదరా?

ఉ:— అవును.

ప్ర:—మిమ్ములకు స్థలచరములలోను జలచరములలోను
గూడ పరిగణింపబడవలెననియ వామియ చెప్పునది?

ఉ:— అవును.

ప్ర:—ఇకమింక స్థలచరములు జలచరములుగాను గూడ
నుండవలెననియ మీకోరిక.

ఉ:— నాయర్ల వదిగాదు.

ప్ర:—మిమ్ములకు యూరపీయనులకు పరిగణించునెడల
పన్నులుగాని, ఇతరములగాని యూరపీయనుల కొనగబడు
వాటిలను లాభములను అన్నిటిని మీ కొనగవలెను.

ఉ:— అవును.

ప్ర:—అధికారములు చాలవట్లు భారతీయులపర మొన
ర్పబడిననుకొనకు, అందుచే యూరపీయనులద్యోగములను
తగ్గిపబడుననుకొనకు. అప్పుడు మిమ్ములకు జేర్పవలెనా
వేర్లు పరిగణించవలెనా?

ఉ:—వేరక పరిగణించవలెను.

ప్ర:—అయితే మిమ్ములకు యూరపీయనులతో పరిగణిం
చునెడల యూరపీయనులద్యోగములను సంఖ్యను తగ్గించుటకు మీ
రంగీకరింతురా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—చట్టవిషయములలో భారత జేతముగా పరిగ
ణింపబడుటకు మీరు కోరు.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—మిమ్ములకు యూరపీయనులతో పరిగణించి అధిక
విషయములలో వారితో సరిసమానముగ పరిగణించి అధికవిష
యములలో వారితో సరిసమానముగ పరిగణించవలెనని కోరెదరా?

ఉ:—అవును.

* * * *

బర్మా వైద్య, విద్యాకాళాధికారుల సాక్ష్యము
“ఇంకను అధికవేతనములు గావలెను”

(అ|| వె|| స్పెషలు సర్విసు)

కల|| త్రా|| జన 29:—ఈదినమున రాయల కమిషను
వారు, మరయోగగురు బర్మా అధికారులను పరీక్షించిరి. అందు,
పి. ఎ. స్వాగారు రహస్యముగ విచారింపబడిరి. వారి వార
ములవాట్లములను రహస్యముగ నుంచబడిన

విద్యాకాళోద్యోగుల సంఘము

బర్మా విశ్వవిద్యాలయమున రిజిస్ట్రారు, విద్యాకాళో
ద్యోగుల సంఘకార్యదర్శి యగు ఎ. కాంబెల్లగారు బహిరంగ
ముగ సాక్ష్యమొసగెను. ఈతడు వారముల వాట్లములను
దీ (రిండివిడు)ములను దెలిపెను. అల్ల వెన్ను, అభిప్రది
ప్రార్థనలకు సుదక్షము భారతవిద్యాధికారుల కాళుల తగిన
రక్షణ లాగునబడలేదని ఈంఘముల రెండునున్నాయ.
బర్మా అల్ల వెన్నును వేతనములో జేర్పవలెను. ఈ అల్ల వెన్నును,
మారము పరివారము అల్ల వెన్నును, కంపెనేట్లరీ లో అల్ల
వెన్నును సరాసరి భారత కార్యదర్శియే నిర్ణయింపవలెననియు
ప్రయోజనపు బత్తలకు వాన్ వోటులుగా పరిగణింపవలెనా.
భారత విద్యాకాళోద్యోగుల ఆభిప్రాయము
కొన్ని ఇతర ప్రభుత్వోద్యోగుల కాళులకంటే చాల పీకముగ
నున్నది. విశ్వవిద్యాలయ నియోజనములను, విశ్వవిద్యాలయ సం
ఘమువారికి మార్పలెనని, ప్రత్యక్షము నిర్ణయించుచున్నది.
ఇందువలన ఈకాళులలో అభిప్రదికి అంతరాయములు గలుగునను
ట కన్పించెను. ఈకాళులయందు ఇన్స్పెక్టరు కాళుయందు,
తక్కువ అర్హతలకు స్థానికములములను నియమించునలకాటు
అప్పుడే అంతరించుచున్నది. ప్రస్తుతము పెక్కుమగ్రములలో
అధికారియొక్క ఉద్యోగపరియోజనముల బట్టి నియమించుచు
న్నారు. ఈఆచారమును తొలగి పరలెను. ఈకాళులలోని అధి
కారుల వేతనములను హెచ్చింపవలెను.

ఈ యుద్యోగకాళుల స్త్రీలయొక్క కాళుల వేతనములు
తక్కువగ నున్నవి మాత్రాభిప్రాయము.

విశ్వవిద్యాలయ కళాశాలాధ్యక్షుడు

రంగూను విశ్వవిద్యాలయ కళాశాలాధ్యక్షుడగు డి. జె.
స్టానుగారు తన మెమోరాండముం బిల్లుదెలిపెను. నిరంతరము ఆ
ధికారము కరమగుచు బట్టివచ్చినందున ప్రైవేట్ కాళులభారత
జేతముభరింపబడు, భారతజేతమునందు చాల ప్రదేశములలో
సివిలు అధికారులకు అత్యధికముగ వేతనము నొసగుచున్నాను.
ఇంతటివేతనముల క్షయము భారతజేతము భరింపబడదు.
భారతీయుల నిర్ణయములను పరిగణించి పన్ను వేతనములను
ధనికనిగ నే పరిగణింపవచ్చును అదే అధికారములోనుండు యూ
రపీయనులకు భారతీయులతో సమానముగ వేతనములను అనవ
ముగా నొసగుటకు అల్ల వెన్నులను జేర్పరచు సామాన్యము
గా వారిసామాన్య జీవితవ్యయములకు నాలుగు రెండు.

నివారణోపాయము

పెద్దవేతనములొసగుటకు అధికార పదవుల సంఖ్యను క్రమముగా
తగ్గి చుటయే ఇందుకు తగిననివారణోపాయము. కార్యనిర్వాహ
క పదవులకంటే సలహాకొనుట కార్యములకు పరియోగపడు
యూరపీయనుల ముగ్గుమే పెక్కుమగ్రములలో నియమించుచు
యూరపీయనులకు తక్కువగ నే నియమించుచు, నియమింపబడి
నవారికి ధాంశముగ వేతనములను సౌకర్యములను నొసగవలె
ను. బర్మాయందు చాలసంకల్పముల వరును, యూరపీయ
ను అధికారుల అధికముగనుండుట అసమరము. ఇందులకొక ప్ర
త్యేకముగానుండు. బర్మాయందు తగినంతముంది అర్హులకు
బర్మీయులు దొరుకుటలేదుగాన కొంతకాలము వరకు వాపద

వులకు భారతీయులను నియమింపవచ్చును. కాని భారతీయుల
కంటే యూరపీయనులే బర్మీయులతో సరిగముగా క్యవహరింపగ
లరని అనుభవములను దెలియచున్నది.

యూరపీయను అధికారులను భారత
కార్యదర్శియే నియమించు కర్తవ్య సాగించుచుండుట నుంచి
ని వాటిప్రాయము. అంతిమగాక, భారత ప్రభుత్వము వారుగాని
నియోజనముల నొనర్చుకర్తవ్య భారతకార్యదర్శి నియోజనముల
రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారి పధతికంటే చాల మెల్లగా
నడుచునని అనుభవములలో సామాన్యముగ దెలియుచున్నది.

స్టానుగారు తరువాతక్యవహరము తగ్గించు సంఘసేవకునుడి
కొన్ని భాగముల నుదహరించి వారితో దానికీర్తించుచున్నా
నని దెలిపెను.

కర్నూలు డి గారు

బర్మాలో సివిలు వైద్యకాలము ఇక పెక్కువ జనరలుకు
కర్నూలు పి. డి గారు ఇట్లుదెలిపిరి.

ప్రస్తుతము ఇండియను మెడికలు సర్విసు నందు మాన్యు
లరసరమని నేను దలంప ను. సి వి లు కర్నూలు, ఆ
లోకాధికారు, పారిశుద్ధ్యాధికారు, నర్సులు, వైద్య
కాలము వైద్యులు మొదలగు సభికారులలో అధికము నూటి
కి 50 చొప్పున యూరపీయనులందుకుకరమని, నాంతిప్రాయ
ము: ఇండియను మెడికలు సర్విసువారు నియమింపబడుచున్న
ఇతరపదవులలో నూటికి 75 చొప్పున భారతీయులనుండవ
లెను. 20 వక్సరములవరకును వై యూరపీయనుల అధికారుల సం
ఖ్యను తగ్గించుట యెంతయుకష్టమును నుందిగాదు.

ఇండియను మెడికలు సర్విసునందు యూరపీయను, అధి
కారులు భారతకార్యదర్శిచే నే నియమింపబడుచు, ఆతని అధి
కారము క్రింద నే యుండవలెను. ప్రస్తుతమున్న రక్షణము, మరతు
లును మాన్యుచుండు.

సంప్రదించుగ సంయోజుభివ కార్యములకును, విద్యాభో
ధకార్యములకును దప్ప నిరకార్యములలో, మెట్టురముం
ట్రాప్టునియోజనముల నుంచిగాదాము, సరిగపనిజేయుననియు
వారలంపు.

ప్రస్తుతము ఇండియను మెడికలు సర్విసువారు జేయు
చున్న కొన్ని కార్యములకు అర్హులకు భారతీయులను (బర్మీ
యులను) స్థానికప్రభుత్వమువారు నియమింపవచ్చును. కాని
అట్టి పదవుల నొడిగ జేర్చి కాని సుపీయంత రాష్ట్రీయ
కాళుగా పరిగణింపవలెను.

కెల్సా లు గారు

రంగూను సివిలు జనరలు వైద్యకాలము మెడికలు నూ
తరించుటకు రెప్పి వెంటు కర్నూలు, ఆర్. కెల్సా, డి
ఎన్. ఓ. ఎం. డి. వి. ఎం. ఎన్. ఇట్లు దెలిపెను. ఇండియను
మెడికలు సర్విసునందు వైనివిభాగమున పరిజేయుటకు వచ్చు
వానియను అభివృద్ధి సుదక్షము మెట్టురము కుట్రాప్టు అక
యోగకరముగా వచ్చును. ఆకాళులవారు సరాసరి, సివిలు
అభివృద్ధి యాధికారియైన పనిజేయుచుండును. అందుచే వారిని
వాగ్ధికో యజమానుపీజేయు వలెను. తగినవారు లభించు
చో విశ్వవిద్యాలయము ప్రాప్తము పరవులు, లెక్కరకు పద
వులకు దృష్టముగూడ సేవకర్తవ్యముగా బడవచ్చును. ప్రామా
ణ్యములకు నివికర్తవ్య పదవుల సుదక్షముగా, ఇండియను
మెడికలు సర్విసువారి క్రిందకున్న తరహాలతోద్యోగముల సం
దృష్టముగాని మెట్టురము కుట్రాప్టుపదతి తగియుండదని
వాటిప్రాయము.

చాల అధికారికాళులలో ప్రస్తుతవేతనములు, అధికారుల
వ్యయములకు సరిపోవులేదు, జీవితవార్తలకు వ్యయము చాల
హెచ్చునది. ఇందులకుగాను, వేతనముల హెచ్చించుటకు గాను
వ్యయము క్రమకు ఉత్తమమార్గము ఒకటిగలను. అధికారి
యొక్క కుటుంబవైకల్యమును బట్టియు, అందువలన సభిక
రుకు కాలనివాధ్యతలను బట్టియు, అధికారుకు క్యవహరముబట్టి
యు అదనపు అల్ల వెన్నుల నొసగవలెను. ఇది ఉత్తమమార్గమనివా
తలంపు. అధికారికి, వ్యయముకు క్యవహరము తగు వేతనముం
డవలెను. అదనముగ గ్రాంటులకుగాని, సాక్షులకుగాని ఆత
సరముండరాదు.

సాక్ష్య విచారణ

కర్నూలుడే రెప్పి వెంటు కర్నూలు కెల్సా గారు కలసి
ఒకటిగా విచారింపబడిరి.

ప్రభువు:— వి. ఎం. ఎన్. కాళుల యూరపీయను
ల నుంచవలెనని గోరుటకు గల కారణ మేమి?

ఉ:— వి. ఎం. ఎన్. కాళుల తక్కితరు నందుకుట
ర్మీయులకు వసులు లేకపోవుట యొక కారణము.

సా:- భారతీయ వైద్యుల కారల విషయమున నేమి చేసినారు. వారు బర్మీయుల జేర్చుకొనకుండు అంగీకరించురా?
సా:- అంగీకరించుదు. బర్మీలు ఇండియాను మెడికలు కాలేజీలను దొక్క భారతీయులకుమార్చిమే గలదు.

సా:- వాటిని:— ఏ. ఎం. ఎస్. ఆధికారుల రికార్డులు మొదలు నడుపుచున్నారా? ఇట్టి జోక్యములే దా?
సా:- లేదు.

సా:- వాటిని:— ఏ. ఎం. ఎస్. ఆధికారులను సైకియట్ల భారతీయులకుమార్చిదా?
సా:- అవును.

సా:- అవును. స్థానిక ప్రభుత్వమువారు కోరినపుడు.
సా:- వాటిని:— భారతీయులలో వివిధ రాష్ట్రములలో ఏ. ఎం. ఎస్. ఆధికారులలో భారతీయులను యూర పియనునుగూడ నుంచుతారా? అట్టి భారతీయ డాక్టర్ల స్త్రీ యుడేమొందునో సక్రమముగా లేదా?
సా:- అవును.

సా:- వాటిని:— అఖిలభారతీయ డాక్టర్ల కాన్ఫరెన్సు సంబంధించినంతవరకు డాక్టర్ల స్త్రీయను ముఖ్యముగా రాష్ట్రమునకు నియమించుట కప్పనివరించదా?
సా:- అవును.

సా:- వాటిని:— అందుకే, రంగూనులో, బర్మీయులలో భారతీయ డాక్టరులను నియమించుటకు మిగిలేవే లేదా?
సా:- వాటిని:— గలదు. బర్మీయులు వేరే జాతి వారు. బర్మీలో యూరపియను ఆధికారుల స్థానమున, బర్మీయులుగా భారతీయ డాక్టరులను నియమించుటకు వారు చచ్చి పరిస్థితులకు తగియుండదు. అందుచే యూరపియనుల స్థానమున డాక్టర్ల బర్మీయులనే ప్రత్యేకింపవలెను.

సా:- రెజిస్ట్రారు:— భారతీయులందరికీ ఇండియాను మెడికలు కాలేజీలలోగలదు. కార్యనిర్వహణమునందు వారికి క్రిందికించి మీ కేమైన దరఖాస్తులు గలదా?
సా:- లేదు.

సా:- వాటిని:— బర్మీలో నివాస మేర్పరుచుకొనిన భారతీయ అసిస్టెంట్ సర్జనులచే నిరాదరణ యొనర్ప బడుచున్న భయమేమైన గలదా?
సా:- లేదు.

సా:- వాటిని:— భారతీయ, ఏ. ఎం. ఎస్. ఆధికారులను బర్మీలో నియమించుటకు మిగిలే ఆభ్యంతరమైన గలదా?
సా:- వాటిని:— భారతీయ, కాని అట్టి పదవులు బర్మీయులకు ప్రత్యేకించి యొనరునలెనని వాటిని పోషించును.

సా:- వాటిని:— ఒక ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మొనరును రాష్ట్రీయ కాలేజీలలో, అఖిల భారతీయ కాలేజీలలో ఏర్పరుచుటకు నుంచినయు, కనుక బర్మీయుల భారతీయ డాక్టర్ల యధికారమును నుండవలెనని చెబుతారు.

సా:- రంగూను గవర్నరుగారి స్టీమురు 'విరావది' యనుకలో చిక్కుకొనుట

రంగూను, జనవరి 28:— మైయంగ్వాను తంతివార్త యిట్లు చెప్పుచున్నది. గవర్నరుగారు వారివారివారును ఎక్కి ముందరేనుండి ప్రాముఖ్య పోవుచున్నట్లుంటి బి. జి. స్టీమురు విరావది యునంగ్వాను దగ్గర ఉదయం 8-20 గంటలకు ఇసుకలో చిక్కుకొనెను. విరావది ప్లాట్ ఫామ్ కంటే స్టీమురు 'మైయంగ్' బట్టి చాల నేపు క్రమ పడినా యం గాలము 5-30 గంటలకు దానిని బయటకు తీయగలిగెను. 9 గంటలనేపు అయినా ఆ స్టీమురు నిలువవలసి వచ్చెను. ఇదియుక్కోనితీయ గడుదేమిటాని యితరభాగములను బాగుగలేనని తెలిసి నందున గవర్నరుగారు అయిదువేల మిగిలిన ప్రయాణమును చాలించుకొని యునంగ్వానుకు పోయి అక్కడినుండి రైలుమార్గ రంగూనుకు ప్రయాణమైరి. రంగూనుకు వీరు 29 తేది మధ్యాహ్నమునకు వారిలెను. (అ. వె)

ఎన్నిక ఆక్షేపణలు విచారించు కమిషను
పూనా, జనవరి 28:— భారతీయ కలెక్షనలలోని ఎన్నిక ఆక్షేపణలను విచారించుటకు సంబంధించి కమిషనుకు సర్ మహాశ్వ భాజల్ కె. సి. వి. ఇ. సి. యస్. వి. గారిని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ఆహ్వానించగా నియమించిరి తెలియచు న్నది. ప్రస్తుత ప్రభుత్వమువారిగా పనిచేయుచున్న పి. యస్. పి. గాంగూ గారును భార్యు డిప్టీ ప్రజ్జగారును యితర కలెక్షనలు (అ. వె)

ఆరోగ్యవారము

సగరసంక్షేపము

(వల్లూరి సత్యనారాయణచౌదరి- తాపేశ్వరం)
మట్టు:— భజనకేసే విధము చెబుతుంది
ఆరోగ్యమునే విధము చెబుతుంది! జనులారా మీ రావిధము గనుగొని లాభ మొందండి!!
ఆరోగ్యమునే విధము చెబుతుంది మాయ జన్మను లేకపోగా దాని జనములు పెరుగుతుంది లాభ మేమిటి! ఆరోగ్యమునే విధము చెబుతుంది ముఖము జీవిత లేకపోగా బంధుమిత్ర సుతాదులందైన ఫలిత మేమిటి! ఆరోగ్యమునే విధము చెబుతుంది తన వున్నప్పుడు నుండగాను పొడిపంటలు పంటయిడిన భాగ్య మేమిటి! ఆరోగ్యమునే విధము చెబుతుంది గొల్కగాను మను పెరుగు లేకపోగా మేడమిడ్లకు గలిగియుండిన మోద మేమిటి! ఆరోగ్యమునే విధము చెబుతుంది తన వున్న పొలా పొలములను ఇల్లు యనుని గృహము గాగ వెలవబొందుతుంది గాగికి!! తిండితాగు మైత్రీయం దాగిగొప్పక జెప్పకొనుచు మాకు చెబుని చెప్పిలేదని గర్వ మొందక మీరలా!! ఆరోగ్యమునే విధము చెబుతుంది మంచిమంచి త్రోవలారని అంటుకొను లంటుకుండా ఆరోగ్యమునుండియి!! గృహమున్నప్పుడు గాగ నెంచితే ఎత్తున్నప్పుడు పొరబాది గాలిబాగా వచ్చునీతిగ గట్టిగాలే నిల్చుమి!! ఆరోగ్యమునే విధము చెబుతుంది తనమీద నున్న కడమునక నిర్మలాద కలుగ్రోలును నెడవలెను కలియు భుజిని! మిత్రుడవచ్చిన భోజన బూ మెరుక జెలని బులుగువాపు గాననమిరి భోజనము గడనము రాదుమిరు!! ఆరోగ్యమునే విధము చెబుతుంది అంశావృత్తి మిచ్చి చి. అవశిష్టము బూనినతము సాగించును సాకుజెప్పు సాధించును జేయుడి!! ఆరోగ్యమునే విధము చెబుతుంది వాపునట్టి నిద్ర చక్కగ రాతిప్పుడు పోయియు చెప్పుచున్న పొడవేలకొ వ రిమిగులు!! ఆరోగ్యమునే విధము చెబుతుంది లావణ్యం భారత ప్రము వాల్చునె కుదయి కుభ్రము గలిగిమిరు కోరికగాంతుల పునెమియందు క్రిందనెను వెలవదని జేవాకాంతిని దొలగిపోయి మదిరస నమజేసి మిట్ట కాల్చి భర్తమె నడిగిమిరు!! ఆరోగ్యమునే విధము చెబుతుంది నీరు కాదుక పుచ్చుకొనుచు నీగ లన్నము మైత్రీకాలక గా ముండిన మిమ్ములేరదు కలెక్షనల నమ్ముడి!! ఆరోగ్యమునే విధము చెబుతుంది నివ్వకుండు వామకొన్నచో లేకయుండు మళికబాధల మిమ్ములకు పు మన్నె జ్వరము నమ్ముడి!! ఆరోగ్యమునే విధము చెబుతుంది అంటుకొను యెండాట్టి అమృతము మహాదింబు అంటుదెన్నడు నమ్ముడి!! ఆరోగ్యమునే వి. ఎస్. ఎస్. చౌదరి పరులహితమును గోర్రానిన కలెక్షను ఆరోగ్యుద్ధతి ప్రజలను ముగ్ధుల మేలుగలగ!! ఆ!!

బొంబాయి పనివాండ్రుసమ్మె

బొంబాయి, 28 జనవరి:— బొంబాయి యంత్రములలోని పనివాండ్రుసమ్మె వారము 28 కలెక్షనులో చాల తీవ్రమైనది. సమ్మె జరిగినవారినంతయు చాల హెచ్చైనది. 85 యంత్రములలో ను 82 యంత్రములు కట్టిపెట్టబడినవి. 68, 000 మంది పనివాండు పనిని జదివేసిరి. కేపు యంత్రముల కొన్ని యంత్రములు కట్టిపెట్టబడినవి తెలియచున్నది. దీనివలన ప్రతిభల తగ్గిపోయినవి పరిస్థితులు వారు నెగినవారు సమ్మె కొలదికాలమే యుండునని చెప్పుచున్నారు. కలెక్షను ముందగించిన యాసితిలో యంత్రములను పనిచేయింపవలెనని యజమానులు ఆకురకగాలేను. కాంతి కేమియు భంగము కలగలేదు. (అ. వె)

ఒక క్రైస్తవబాలికను, కఠినముగ కొట్టుట

కలెక్ష, 29 జనవరి:— సాంత్రాచీలో పూర్వము అసిస్టెంట్ ప్రేమను చూపుచు గానుండి. జి. జి. మార్టినుగారు 11 సంవత్సరముల క్రైస్తవబాలికను కఠినముగా కొట్టిరి నిందాకోపంబడి 10 సంవత్సరముల కఠినముగ కొట్టిరి నిందాకోపంబడి తిరిగి విచారింపవలసినదని ప్రాక్టరుగారు ఉత్తీర్ణులైనవి. దానిపై హామరానెన పన్నెట్టి తిరిగి విచారించుటలో అందరును యూరపియనులే కలిగిన జూరీవారు మద్రాయి నిర్దోషియని కలెక్షనులనుగూర్చి వదిలివేయబడిరి. (అ. వె)

అఖిల భారత హిందీసాహిత్య సమ్మేళనము

స్వాగత కార్యసమితి 28-1-24 తేదీవరకు
తనిఖీకాబడిన జమాఖర్చుల వివరము

జమ	యా. అ. నె.
స్వాగత కార్య సమితి సభ్యుల చందాలు	1189-0-0
విరాళములు	41-0-0
ప్రతినిధి రుసుములు	186-0-0
ప్రేతుక టిక్కెట్లల జమ	169-8-0
జమ మొత్తం	1585-8-0
ఖర్చు	యా. అ. నె.
పోస్టులు	26-7-9
పెట్టిగాము	58-0-0
పింటింగు	188-8-8
స్టేషరీ	88-14-6
ప్రయాణపు ఖర్చులు	151-4-0
కార్యాలయము	88-5-9
జీతములు	170-0-0
స్వచ్ఛంద సేవకులు	58-18-2
అలంకారము ఉత్సవము	76-8-9
2 శ్ల అద్దెలు	41-1-0
కలి:ధుల భోజనపు ఖర్చులు	49-6-0
రైటింగు	18-0-0
ఫోటోలు	65-2-0
సాదరు	5-6-8
ఖర్చు మొత్తం	1014-8-5
నిల్వ మొత్తము	570-15-7

నూతన:— ఇంకను కార్యనివేదికను అచ్చువేయటం పూర్తికాలేదు. కొలదికాలములోనే సంపూర్ణముగా జమాఖర్చులు ప్రచురింపబడును.

హృషీకేశ శర్మ,
మోటూరి సత్యనారాయణ,
నల్లివీను వెంకటసుబ్బాస్వామిరావు,
దినవహి సత్యనారాయణ,
మందిరి మల్లికార్జునరావు,
కార్యదక్షులు.

కర్నూలుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

కర్నూలుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము వర్షికేలో ఆదివారము 28-1-24 తేదీ జరుగును అనంతపురము జిల్లా కాంగ్రెసుసభ్యులు ఫామిలీ కమిటీవారు ఆహ్వానింపబడిరి మై నవారణ కార్యములందు కేంద్రహిందు యితరులు గూడ విచ్చేయవచ్చును. చర్చింపబడు యాభ్యుదయములు డౌ మము, ఖద్దరు, మహానదిలో కాంతిపెరిగెను కరిగెను జేయుట అచ్చ కివారాత్రి ఉత్సవమునందు ఖద్దరు విశ్రాంతము, కద్దరు పద్యము మున్నగు విషయములగుడ చర్చింపబడును. కలి వారికి ఆహ్వానములు బంపుట కష్టస్థానముగావున సోదరులందరును యాత్రకటన జూచుకొని కప్పుక దయచేయుదురని నమ్ముచున్నాను.

గా॥ హరిసర్వోత్తమరావుగారు

చీరాల

28-1-24 తేదీన శ్రీయుత దేశభక్త కొండా వెంకటాస్వామి, గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగార్లు వుదయం 8-30 గంటలకు మోటారులో 1923 సంవత్సరములో తిలక్ స్మారకాన్నిధికి వాగ్దత్తుచేసిన 1116ల కద్దులకనూలుచేయు నిమిత్తముగచ్చిరి శ్రీ యితరుల నిరువురిని గ్రామస్థులు పుష్పమాలాంకృతులజేసి పూరేగింపుజేసిరి. ఈ 670-0-0 కనూలుచేసి నమర్చించిరి. రాత్రి 1 గంటకు మరల గుంటూరుజేరిరి. మిగతా కలెక్షనల కొలది దినములలోనే నమర్చించెదమని చెప్పిరి. (ఒక విశేషం)

విజయనగర జాతీయోపసంఘము

ఖద్దరు కాంగ్రెసు శాఖల నివేదికలు

డిసెంబరు నెల 1923

కాంగ్రెసు శాఖల నివేదిక

	రు.	అ.	పై.
సత్యనెల నిల్వ	24	8	8
తి. క. నిధి నిధులు	71	8	0
జిల్లా సంఘ కాన్వెన్షన్ల వాచము	5	0	0
సభ్యుల చందాలు	1	0	0

మొత్తము, రు. 102 0 8

ఖర్చులు

	రు.	అ.	పై.
కార్యదానము	29	5	0
పు. రామమూర్తిగారికి	25	0	0
ప్రచారణ	8	6	0
జిల్లా సంఘ కాన్వెన్షన్ల గారికి బహులు	5	0	0
ఉత్తర ప్రదేశ్ కమిటీలకు	2	10	6
మొదల నిల్వ	81	10	9

మొత్తము, రు. 102 0 8

ఖద్దరు శాఖల నివేదిక

జనవరి

	రు.	అ.	పై.
సత్యనెల నిల్వ	125	14	8
బట్టల అమ్మకము	85	18	6

మొత్తము, రు. 211 11 9

ఖర్చులు

	రు.	అ.	పై.
నేతలు	18	11	6
టెంట్	4	0	0
సమగ్ర	0	5	3
మూలకొన్నిది 15 పాకులు	18	3	0
మొదల నిల్వ	180	8	0

మొత్తము, 211 11 9

అంగర సరస్వతిగారపు

కార్యదర్శిగారు.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘముయొక్క

ఆదాయవ్యయ పట్టిక

గి. 2. 23 మొదలు 30-12-23 వరకు

జరు

రు. అ. పై.

సత్యనెల నిల్వ	102	0	0
పాతలెక్కల వాచము	20	0	0
పాతలెక్కల వాచము	20	0	0

ప్రత్యేక నిధుల నిల్వలు

జిల్లా ప్రత్యేక నిధి	138	0	0
చేపలెక్కల వాచము	10	0	0
పంచముల వాచము	10	0	0
మరిగూడి గామపంచము నిధి	10	0	0
డి. హి. గ్రామ సంఘ నిధి	20	0	0
అదాపువత్తు నిధి	20	0	0
అప్పకవి వాచము	10	0	0
చేపలెక్కల వాచము	20	0	0

1000-00-0

ఇతరులకు యివ్వవలసిన బాకీలు

గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారికి	0-0-0
జి. కామయ్యగారికి	0-0-0
మూలకొన్నిది గారికి	0-0-0
మూలకొన్నిది గారికి	0-0-0
మూలకొన్నిది గారికి	0-0-0
మూలకొన్నిది గారికి	0-0-0
మూలకొన్నిది గారికి	0-0-0
మూలకొన్నిది గారికి	0-0-0
మూలకొన్నిది గారికి	0-0-0
మూలకొన్నిది గారికి	0-0-0

000-00-0

జాతీయపాఠశాలల నిధుల నిల్వలు

ధూళిపూడి పంచమ నేత పాఠశాల	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0

వ్యయము

నేత సరీ	22	0	0
అప్పకవి నిధి	22	0	0
అప్పకవి నిధి	22	0	0
అప్పకవి నిధి	22	0	0
అప్పకవి నిధి	22	0	0
అప్పకవి నిధి	22	0	0
అప్పకవి నిధి	22	0	0
అప్పకవి నిధి	22	0	0
అప్పకవి నిధి	22	0	0
అప్పకవి నిధి	22	0	0

తాలూకాదారుల వద్ద నిల్వలు

గోపాలాని రామలింగయ్యగారు	30	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0

ప్రత్యేక నిధుల నిల్వలు

ధూళిపూడి గ్రామ సంఘము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0

జాతీయపాఠశాలల నిల్వలు

ధూళిపూడి పంచమ నేత పాఠశాల	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0

ఇతరులకు ఇవ్వవలసిన బాకీలు

గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారికి	0-0-0
జి. కామయ్యగారికి	0-0-0
మూలకొన్నిది గారికి	0-0-0
మూలకొన్నిది గారికి	0-0-0
మూలకొన్నిది గారికి	0-0-0
మూలకొన్నిది గారికి	0-0-0
మూలకొన్నిది గారికి	0-0-0
మూలకొన్నిది గారికి	0-0-0
మూలకొన్నిది గారికి	0-0-0
మూలకొన్నిది గారికి	0-0-0

గుంటూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయము	22	0	0

ప్రచారకులకు అడ్వాన్సులు

పాతలెక్కల వాచము	22	0	0
పాతలెక్కల వాచము	22	0	0
పాతలెక్కల వాచము	22	0	0
పాతలెక్కల వాచము	22	0	0
పాతలెక్కల వాచము	22	0	0
పాతలెక్కల వాచము	22	0	0
పాతలెక్కల వాచము	22	0	0
పాతలెక్కల వాచము	22	0	0
పాతలెక్కల వాచము	22	0	0
పాతలెక్కల వాచము	22	0	0

సహాయము

చేపలెక్కల వాచము	22	0	0
చేపలెక్కల వాచము	22	0	0
చేపలెక్కల వాచము	22	0	0
చేపలెక్కల వాచము	22	0	0
చేపలెక్కల వాచము	22	0	0
చేపలెక్కల వాచము	22	0	0
చేపలెక్కల వాచము	22	0	0
చేపలెక్కల వాచము	22	0	0
చేపలెక్కల వాచము	22	0	0
చేపలెక్కల వాచము	22	0	0

డబ్బు నిల్వలు

కోకాదికారి	20	0	0
గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరు కో ఆఫ్ ఛార్జిస్	20	0	0
బ్యాంక్ గో యూనియన్ లిమిటెడ్	20	0	0
కెనాల్	20	0	0
గోపాలాని రామలింగయ్యగారు	20	0	0
గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరు కో ఆఫ్ ఛార్జిస్	20	0	0
బ్యాంక్ గో యూనియన్ లిమిటెడ్	20	0	0
కెనాల్	20	0	0
గోపాలాని రామలింగయ్యగారు	20	0	0
గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరు కో ఆఫ్ ఛార్జిస్	20	0	0

మొత్తము 200-00-0

కార్యదర్శిగారు.

పత్రికామకస్థానాల్లా జాతీయోపసంఘము

డిసెంబరు నెల సరిలేక్క 100-00-0

(1) సామాన్యతల నిధి	22	0	0
(2) మా. సత్యనెల నిధి	22	0	0
(3) అ. కాన్వెన్షన్ల వాచము	22	0	0
(4) ఖద్దరు పోస్ట్ నిధి	22	0	0
(5) కాంగ్రెసు సభ్యుల చందా	22	0	0
(6) పి. సుబ్బారావుగారు	22	0	0
(7) పి. కంభంకాశ్రమిగారు	22	0	0
(8) కో. వె. కన్యకాశ్రమిగారు	22	0	0
(9) కొల్లూరు పాపయ్యగారు	22	0	0
(10) కొల్లూరు ఆచార్యులుగారు	22	0	0
(11) గోపాలాని రామలింగయ్యగారు	22	0	0

ఖర్చు

(1) పోస్టు టెలిగ్రాములు	22	0	0
(2) అప్పకవి నిధి	22	0	0
(3) కాంగ్రెసు సభ్యుల చందా	22	0	0
(4) ప్రచారకులకు	22	0	0
(5) జీతములు (సభ్యుల డిస్కంట్)	22	0	0
(6) గో. వె. కన్యకాశ్రమిగారు	22	0	0
(7) జాతీయోపసంఘము	22	0	0
(8) అప్పకవి నిధి	22	0	0
(9) అప్పకవి నిధి	22	0	0
(10) పి. సుబ్బారావుగారు	22	0	0

మొత్తము 200-00-0

విజయనగర జాతీయోపసంఘము
చేపలెక్కల వాచము
కార్యదర్శిగారు.

గవర్నమెంటుప్రీడరు, కాకినాడ.

మాధుర్యజీవము

శతావధాని జంభాల సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు

పదార్థమార్జనము దృక్పథమునకు ప్రతిక్షణ వ్యాపారములను మాధుర్యమున పెట్టి మార్పులు గలుగుచున్నవో యట్టి కలియించు నీకొద్దితోకము వివరింపఁదలెదది.

“కునోజ్జతాం వర్ణయతి ప్రతిక్షణం

తదీయ జీవంచ దుశి ప్రసూచకం

మధుక్తలేకం త్వమితార్థకంబదాం

విభావనాయాం హి నిధి ర్భవోహరా”

“మనోజ్జతాం వర్ణయతి ప్రతిక్షణం తదీయ జీవంచ”

అనుటవలన గేవలమా ప్రతిక్షణవ్యాపారసామర్థ్యమును విశేషిక రింయటయేగాక సర్వజీవి నమదాయమునకును నవసరమయిన నయబోధ గానించుచున్నది. భగవంశతపజ్ఞానము ప్రతిజీవియొ నభివేషింపఁదగినదియైతే. ఈజీవయమును సాధింపగలెనన న యొది తాను గ్రహింపవలెనను మనోనిశ్చయము పెంచుకొని తద్విశ్వాసమును విడువక ఫలప్రాప్తికై యెదురుచూడవలయును. అదియే ప్రతిక్షణము. అట్లు ప్రతిక్షణము చేయవలసిన గ్రామ్య పదార్థమున నభిలాష స్పృహగలను. ఈ అభిలాషయే పదార్థగత మాధుర్యరహస్యము. ఈ అభిలాష జనించితోడనే కామ్య పదార్థమున మాధుర్యము గన్యుమానమును దృక్పథమునను నభి. సామాన్యజ్ఞానహారములందును ప్రతిక్షణమాధుర్య పరస్పర సంబంధము రూఢియగుచున్నది. భూమి కేకట స్థానమునండి నూతనాకారము నగరములలో బంతుల గృహములకేకట ఇంచుక కర్మాలోచనము. బాట సారి గృహమునకుబోవు మార్గము నెలుంగఁడు. ఏమోనారనబోయిన నేపేటకుఁ బోవునో యెలుంగఁడు. యీక ఈబాటానోనీసే రుగలవారియిట్టిక బోవలెనని మాత్రము చిరుకామా తీరికొని వచ్చును. బండివానిఁగిరాము నియమించుకొని మార్చును. త్రోవలో బండివాని నాటాబారు నీవెలుగుడువా? అయిష్టనిక యుండువా అని అచ్చటి కెలుపోవలెనని యిడిగినవో నారకు అయ్యా యిక్కడనుండి ముక్కుసానుకాటిగా ఒక ఫర్లాంగుపో నలయును. అక్కడనుండియెదురువైపునకి, అక్కడనుండి కుడివైపునకు నటనుండి కుడివైపునకుగా వెనకకు దిక్కుగా బోవలయును. అటునుండి తిరిగి కుడివైపునకు దిరిగి యెదురువైపునకు నటనుండి యెదురుమీదుగా వెనకకుబోయి యెదురు నుండి కుడికి కుడినుండి యెదురుమబోవుచుం దేటిచూచిన నొకడియారపు గమాన గనబడును. అక్కడనుండి యెటు పోవలయునో అడిగినవో నెలైననుఁజెప్పగలరు. నేను తిసిగొని పోగలను కష్టము నెక్కువగలదు. మీదయి అని చెప్పుచు

బండిలోను. చిరుకామాబారు యింటిముందుగ బోవసేకచ్చి నక్కను నందుమఱియి తిప్పి అచ్చట హెచ్చునక్షేత్రములోఁగో అయి జూచితిరా ఎంతదూరమున్నదో యని తెలియనియొకవల మాటు ప్రశంసించుచు, నింటినుండి కడుదూరమునకుఁ గొనిపో యి అక్కడ “అయ్యా యీ ప్రాంతములనుండవలయు. అన్యుల నడుగుదనును. ఇంటికెప్పుడు చేరుదుమా యని ప్రశ్నించు నితనికి నీమాన్యప్రవృత్తి గోచరము గాదయ్యె. ప్రజలను బ్రవ్వింపుతరి “బామనా యిక్కడెక్కడ? చాలాముందుకుబోవలె” నందురు. అపుడు సారథిదిల్చి ఏమాయి చాలాముందుకుఁ బోవలెనట. పో నియ్యి అనును. సాంధి అయ్యా నాకుఁది కిగి కి రాము యి య్యవలయును. నేను నాలత్ర మ పడి నాడను. గుట్టమును జూచుదు. గుట్టము విడలి మీది వెళ్లట జూచుదు. ఈరాత్రి గుట్టము ఇక గుట్టముపనిచేయదు. చాలత్ర మవడినది. మీదయి అని బండినుడువదు. ప్రతిక్షణమున్నెడను నీనికి నృహముజేరుటయొదలి మాధుర్య మినుచుండియును. తిరిగి సారథికిఁ గోరినప్రకారము కిరాముచ్చి మెల్లగ నిలువేనును. మఱియొక జిరకాల ప్రతిక్షణసంతోషమున మానవునకుఁ బు త్రోవద్ద కాదిక మెంత మధుమోవిదితము. జీవయాత్రావసరమా త్రసంపద్దిహీనకడై యప్రతిక్షణముగ గల్గు నుతజనకాది వ్యాపారమునను, జిరకాలప్రతిక్షణసంతోషమున గల్గు పుత్రజనకాది కమునను గల్గు మాధుర్యములయందలి తాతమ్యము, ప్రతిక్షణ సామర్థ్యమును విశేషమును. ప్రపంచకృష్టి రహస్యవిజ్ఞానము నకును ప్రతిక్షణ వ్యాపారము మార్గోపలబంధు. విజ్ఞానాభిలాషచే గురుసేవకా ద్యుద్యమము ప్రారంభమగును. గురుసేవన ము గమ్యాంశసంప్రాప్తిదీర్ఘతము ప్రతిక్షణవ్యాపారమును వృద్ధిపేయుట యనుభవవేద్యము. మఱియు తత్ప్రతిక్షణము నభివే శమును బలపఱచి, అవసరకృత్యమున బ్రవ్రంపజేయును. అవస రకృత్య పరిణమాప్తి ఫలప్రాప్తిక కారణము. ఇట్లు ప్రతిక్షణము కార్యసాధనమునకు హేతుభూత మగుచున్నది. సుభుక్తలేకము రుచిపరచకచురియు నుడువబడినది. అనుభవబుధత్వానుండలి సారస్వము ఉపబుధత్వానుభవములనందలియును. నరజన్మ మునను నననభుక్త భాగమునంగలయభిరుచియును భుక్తభాగపా రస్వముచే ద్రోశితమునీయును నధికాంశ విజ్ఞానాభిలాషులకు వి జ్ఞానాభిరుచియొ, జీవనమత్రాభిలాషులకు నభుక్తలేకాభిరుచి యొక డెలియొకే నును భవిష్యజ్ఞీరనాన క్రిక పెంచి ప్రపంచకో ద్ధాంజము నేయించున్నది. ఈవ్యాధియును బట్టియే విజ్ఞాతమునుండి అవిజ్ఞాతాంశములను, ననుభూతములనుబట్టి యననుభూతము లకును మార్పలు గలవో నిరూఢిపేయవలయునని. భగవంశతలే వనిజ్ఞానము నీధర్మ మెంతయునయోగకరమో బుధజను లెలుంగుదురు. అందువలననే అనుభూతవ్యాపారసారస్వము ఊహా మాత్రవిజ్ఞాన మని వ్యక్తమునీయును ‘విభావనాయాంహి నిధి ర్భవోహరా’ అనియు ప్రాయోబడినది.

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది! ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది! నేరుగా తయారుచేయునట్టి వారివద్దనుండియే మీకు అవసరమైన ఔషధములను తెప్పించుకొ

Dacca Ayurvedia Pharmacy Ltd.,
The Place For Economy Genuineness & Reliability
ది డక్క ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసి (లిమిటెడ్)

మితవ్యయమునకు, శ్రేష్ఠత్వమునకు, సమృద్ధిమునకు ప్రసిద్ధిచెందిన ఔషధశాల హిందూజాతీయండు అంతటను, బర్మా, సిలోను. మొదలగు బాగాలన్నిటిలోను బ్రాంచీయగలవు. వ్యాధివివరములు తెలిపిన ఔషధయోగము ఉచితముగా తెలుపబడును. దరఖాస్తు పంపినచే క్యాట లాగు, క్యాటండరు యినాముగా పంపబడును.

Head Office :—Dacca 8, 8-1 Armenian Street Dacca
Calcutta Branches :—Stand Road, Bhawanipur, Sovabazar, Bow Bazar.

అతిసందరమైన బంగారుగాజులు దొరకు భవనము

ఏమో ప్రభు గాజులగాని యేకొలతలో వైసను అమృతమునకు కీర్తనగా గన్నది.

హాజరులో లేనివి అతిక్యరలో తయారుచేసి యివ్వబడును.

మోహన:

ఇవి 2½ సకరము మొదలు 6 సకరముల వరకు తయారగును.
చేదారము సహా మజారి బక 1-కి రు 10

మంగుసూతు:

ఇవి 5 సకరము మొదలు 10 సకరము వరకు తయారగును.
మజారి బక 1-కి రు 25 లు.

ఒకదఫా అర్ధరూ నిచ్చిన మీరే తక్కువ తయారక అనేక ఆర్డరులు యిత్తురను సమృద్ధిము మోతు గలదు.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగవద్దము, 25 ప్రైవేటుబాదగోడు - మద్రాసు.

ఎలక్ట్రిక్ పాకెట్టు లాంపులు
పూర్తి సెట్టు 18 2.0.0
చేటరు 18 0.12.0
బల్బు 18 0.4.0
సిగర్ లైటులకు స్పింగ్ టాపు 18 1.4.0
డబ్బా 18 18.8.0
చెరుమకీరాట్టు దబ్బు 18 0.12.0

మినియోల్డ్ ట్రిక్ స్టోర్సు
83, చీనాబజారుగోడ్డు,
మద్రాసు.

రత్నపురుషలేఖ్యం

శుక్లవస్త్రమున తీర్చుక తగ్గించు. బహిష్కరించుకొట్టి, బల ము కలిగించును. శుక్లమేహమునల్ల వచ్చినదగు, మూత రోగము అహదా యామందుల తగ్గును. ముఖవ్యాధులవలన చెడికరక్త మును బాగుతరచును. శే డ 2.4.0.

శగ లేఖ్యం

ఏకాంతగవైక తగ్గించు అశ్మత్తులందు. వధ్యులందు. దబ్బి డ 1.8.0 లు.

పట్టాభిరామవైద్యశాల
రాయవరం- గోదావరిజిల్లా.

కథలపుస్తకములు.

ఒక్కొక్కటి 4 అణాలు.

1 బాలనీతికథలు, 2 నూరు వినోదకథలు
3 శేమక్కు వగటిమక్కు కథలు, 4 యుక్తికథలు
5 మర్యాదరామన్నకథలు, 6 తెనాలిరామలింగమ హాస్యకథలు, 7 నిజమైన కాశీమణిలీలు 1 భాగము 1.8-0, 2 భాగము 1.8-0, 8 టర్క్ కథలు 0.8-0, పంజాబుకథలు 0-12-0. వలయువారు:-
మంజువాణి ముద్రాక్షరశాల, ఏలూరు.

కేసరి-రత్న త్రయము.

లోధ

గర్భాశయ రోగనివారిణి.

శ్రీలకు గలుగు ఋతుశాల, బహిష్కరి నిలుచుట, అకాలబహిష్క, మెల బాప్తి తమ్మన లగుట అప్తి ప్రాసము, కుసుమ రోగము, సంధాహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, సూతికావాతము, కీళ్లరోగములు, కాళ్లు, చేతులు మంట గర్భవాతము, కడుపులోబిల్లులు, నిష్క్రా క, మొదలగువ్యాధు లను కుదుర్చును.
వెద్దబుడ్డి రు 8.0-0 చిన్నది రు 1.10-0

అమృత

రక్త శుద్ధిద్రావకము

ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అతిర్మము, కీళ్ల రోగములు, సోమరతనము, మేహాశ్మములు, ముఖసంకట ములు, నిష్పత్తున, కడుపులో మంట, నిక్కాక, చర్మ వ్యాధులను నివారించి శరీరమునకుకాంతిని ముఖమునకు తేజస్సు నిచ్చును.
వెద్దబుడ్డి రు 8.0-0 చిన్నది రు 1.10-0

అర్క

నర్మజ్వర నివారిణి

6 ఔ బుడ్డి రు. 2.8.0-0
8 ఔ బుడ్డి రు. 1.8.0-0
1 ఔ బుడ్డి రు. 0.8.0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
పోలీసు కమిషనరు గోడ్డు. ఎన్నోరు మదరాసు
ఈ మందులు అన్ని సాఫులలో వోతును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిపాపులో దొరకును

చక్కనిదబ్బీలో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపొట్ల బాపును, సార్వభౌమపుల బారదోలును, వాపుల దూపుమాపును బెంకుల భేదించును పోట్ల బోగొట్టును కీళ్ల నొప్పుల బారదోలును దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును. వేలకు వేలు విక్రయము.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

వేగు ఔషధములు

కడలిని యిరువదియైదు వర్షముల కాలముగ ఇండియాలో పలుభాగములందును, బర్మామాన్యులకు పలుప్రకారములందును. ఉపయోగించబడి అనేకులను రక్షించినది. ఇది ప్లేగును గణనాచుటయేగాక, రాగుండ వేయటమున కగినది. ఇవిరమునకు హైమాది పానకమును, గడ్డలకు శతధాతపుష్పమును, ఉపయోగించలేగినవి. హైమాదిపానకము 6 అవున్సుల సీసా రు 1 4 0 లు } శతధాతపుష్పము 1 అవున్సు సీసా రు 0 14 0 లు
8 అవున్సుల సీసా రు 0 12 0 లు } శతధాతపుష్పము 1/2 అవున్సు సీసా రు 0 10 0 లు

కలరా ఔషధములు

మాకలరామందులు అనేక మ్యూనిసిపాలిటీవారిచే పొందబడియున్నవి. ఈరాజధానిలో ఈకలరావ్యాధి కై యుపయోగించబడు మందులొ నెల్ల మాకలరామందులు శ్రేష్ఠమైనవని ఖ్యాతిపొందెను. రూపాద్యరిష్టము 6 అవున్సులు : పూచి సుజీవని 12 మాత్రలు : బసి సెట్టు రు 1-2-0 ప్యాకింగు, పోస్టేజి అన్నిటిని ప్రత్యేకము. ప్యాటెంటు ఉచితము. వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారియుచ్ఛేదాశ్రమము 41 ఆచారప్పన్ వీధి బాద్మిట్రుక్ మద్రాసు తంజి విభాగము:—పండిట్ మదరాసు.

మా ఔషధములు { (1) మెసర్సు డాక్టర్ అండు కో, రత్తన్ బజారువీధి, మదరాసు. ఈకక్క తెలుపబడిన { (2) మెసర్సు థాథా అండు కంపెనీ, చైనాబజారు రోడ్డు మదరాసు. వాడెద్ద దొరకును. { (3) స్వాస్థ్యపార్వసి, పెద్దవీధి, తిరువళిక్కేణి, మదరాసు.

“ERASMIC” కడుసులభ మార్గము

SHAVING STICK.

ఉడయమున ఎరాస్మిక్ కేవింగు కడ్డీతో సబ్బును పట్టించి, బాగుగా రుద్ది స్వయముగా డ్రోము చేసుకొనుటయే మంచిపద్ధతి. డ్రోము చేసుకొనిన తరువాత చల్లగానుండును, మచ్చలు యుండక. ఆదినము అంతయు ముఖము నిగ నిగ లాడుచుండును. మతియు సీపు మిక్కిలి అందముగా కూడ అగుపడుదువు. చూపునకు అందముగా అగుపడుటలో ఒక గొప్పకీర్తియు న్నట్లు మానసిక శాస్త్రము తెలుపుచున్నది.

(1) గాన సీపు ఎరాస్మిక్ కడ్డీని వాడినచో తప్పక అందముగా కనపడుదువు.

సంజీవనకల్పము

ఉష్ణాధిక్యముచే గలుగు జ్వరములు, తాపము, దాహము, అల్స, కీళ్లనొప్పులు, దగ్గు, ఉబ్బసము, శూలము, రక్తకైకైకము, మొదలగు అనేకవ్యాధులకు ఉపచిరంతిది.

5 తులముల పాదర్ సీసా రు	1-4-0
2 తులముల సీసా రు 0-10-0 1 తు॥	0-5-0
సుఖచిరేవమశ్రమ సీసా	0-4-0
దంతమార్గము : పండ్లుతో ముటకు దబ్బి	0-2-0
తామలైలము : తామర తీటకు దబ్బి	0-5-0
అక్షరవాయువుమాత్రము బిడ్డలకు సీసా	0-4-0

వి. సి. ఖర్చులు ప్రత్యేకం. క్యాట్లాగు ఉచితము

పి. ఇ. ఏ. అందుకంపెనీ,
ఆయుర్వేదశాస్త్రమాజం పెరిడేపి, నల్లూరుజిల్లా.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో బర్మసి గారడీ, యోగశాస్త్ర పాస్త్రాసునను, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము చంద్రాశ్రమము, భూతశాస్త్రము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లతో అమాములు విశిష్ట విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంగ్లీషు గాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, తీయిలో సమాధియుగుట, శరీరములేని తలకాయితో మాటలాడుచుట ధూమిలేన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరూపణముగా నింపుట మొదలగు విశిష్టములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా సేజిక్ షేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని డెల రు 4-0-0 లు. (211303-3) డి. బి. జి. జనార్దనరావు, కంప్యూటర్, గుంటూరు జిల్లా.

దేహము

అందువిషయమున అవరిమిత మగు జాగ్రత శ్రేయస్కరము. అట్లు ఆరోగ్యము పరమావధి మని ఎల్లరున్నా చెప్పుచున్నా రు కదా, ఇందుకుగాను అతంకనిగ్రహమాత్రలచుడవయోగించవలెను క్రయం 32 కి 1 రూపాయ మాత్రమే

మాత్రలు చిన్నవి గాని అద్భుతగుణములు

- వాటిల్లురు. 219
- వ్యయముగాను:—
- అతంకనిగ్రహ ఔషధాలయము
- 28 బ్రాడ్రే జనరాలు.
- అని వాయుండి.